

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG. Kiadja:

Egész évre 25 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Füst.

Budapest, augusztus 16.

(K.) A néppárt zavarban van. Fálnak szeretné verni a fejét, de nem tudja, hogy melyiket. Az egyházi fejét-e vagy a világit. Legszívesebben mind a kettőt. Mert két nagy vereség is érte egyszerre: Esztergomban és Tapolcán. S ha az esztergomi vereségre rá is fogja utólag, hogy szinte kívánta magának, de a tapolcai vereség kiveszi a flegmájából. Micsoda csufos vereség! Ha legalább nem volna még kuriai bíraskodás, hogy a hatalom brutális tulkapásaira lehetne hivatkozni és olyan vesztegetésekre, aminők nemrégiben még divatban voltak! Vagy ha a szabadelvű párt hallatlan erőfeszítésére lehetne rámutatni, hogy a szabadelvű jelölt elsőnek tette lábát a kerületbe és ki se mozdult onnan, míg a mandátumot verejtékesen ki nem izzadta magának! Vagy végezetül, ha azt lehetne legalább mentségül felhozni, hogy a kerület ugyis a néppárté volt s egy lejáratban levő parlamenti ciklus hátralevő pár hónapjáért nem is volt érdemes minden követ megmozgatni! De nem így van. Sőt éppen ellenkezőleg van. A kerület a néppárté volt, a falvakat csak a néppárt jelöltje járta be, a hatalom nem élt vissza az erejével, sőt még csak nem is élt vele s a szabadelvűpárt csak három nappal a választás előtt kezdett egyáltalán mozgolódni, amiért aztán hullt is fejére a vád, mint a záporosó, s az eredmény? A szabadelvűpárt jelöltje imponzáns többséggel győzött.

Soha még választás annyira nem dokumentálta, mint most a tapolcai, hogy a szabadelvűsége ereje nem azokban az egészen vagy félig tilalmas eszközökben rejlett, amelyeket a kuriai bíraskodás láncra vert. Az adminisztráció politikai járómber hajására, a hivatalos közegek korteske-

désére, az erőszakra, pénzre, lista-hamisításra és a többi és a többi: szüksége lehetett a hatalomnak, de nem volt szüksége a szabadelvűsögre. S mihielyt a hatalom nem törekszik olyan célokra, amelyekhez mindenáron engedelmes eszközöket kell szereznie, a szabadelvűség bátran lemondhat minden kivételes eszközről. A sikerei beszélnek, agitálnak és győznek helyette, holott a politikai pártok új és új ígéretekkel tudnak csak sorompóba lépni. Akkora különbség ez, mintha a rég kipróbált gőzvasut s a folyvást föltalált kormányozható léghajó kelne egymással versenyre. Az egyik csak elfut a város vagy község mellett s ott már várják, akik ügyes-bajos dolgukban szívesen bízzák magukat a biztos masinára, a másik ellenben sippal-dobbal dolgozik, hogy egy pár embert fogjon, aki legalább kíváncsiságból nézze meg. De utasokat még így se kap. S éppen azért mondtuk mi, nem is csak a tapolcai, hanem a közeledő általános választásra való tekintettel, hogy a néppártnak talán szüksége van a szakadatlan négyülésre, szervezkedésre és lármára, de a szabadelvűség lemondhat róla. Ha megjön az ideje, a szabadelvűség győzőse elindul, megáll minden állomásnál, fölveszi az ő régi, experimentáló bajtól mentes utasait s nem kell attól tartania, hogy veszedelmes konkurrens legyen a parasztkocsi vagy a — kormányozható léghajó.

Hogy ez az igazság már a tapolcai állomásnál is kiderül: az igazat megvalva, nem is gondoltuk. Hiszen nem is rendes állomás, csak amolyan föltételes megállóhely. S lám kitűnt, hogy ezen az állomáson is alig várják a vonatot. Ha elmarad: az utasok beültek volna a néppárt ökrös kocsiába is, de hogy megjött a vonat: a néppárt ott maradt az ökrös kocsiával. S most csudálkozik és nem érti a dolgot. Mi történt itt? Hiszen olyan szépen ment minden. A jelölt beszé-

dének meghallgatására besereglett a nagy tömeg és úgy tetszett, hogy nem is kell meghódítani. Nagyon jól megvolt az a kerület Mócsy Antallal s bizonyosan megfér majd Abaffy Emillel is, aki gazdagabb is, fiatalabb is. Ott is voltak körülötte hűségesen, hiány nélkül. S mikor ütött az indulás órája: egyszer csak halszik a gőzmasina fűtjtyje s az egész kerület — hipp, hopp! — ott hagyja a néppárti járművet és siet a vonatra. Hát mi ez? A néppárt maga sem tudja, micsoda. S a beszéde zavaros, mintha igazán fálnak verte volna fejét az egész párt. Azt mondja, hogy vesztegetésnek kellett lennie, de maga se hiszi s komikus tehetetlenséggel siránkozik: hát hogyan bizonyítsam én a vesztegetést? S aztán jajgatva sorolja fel, hogy kik hagyták cserben. A reformátusok, a zsidók, a — katolikus papok. Hát ami a reformátusokat illeti, azoktól igazán csodálatos, hogy cserben hagyták a néppártot. Mert hogyan hagyhatnak valakit cserben, akihez soha, egy pillanatra se huztak? Nemkülönbön a zsidók is sokra képesek ebben a hazában s a multjuk is teli van csodákkal, de azért most ejthették volna leginkább csodálkozásba a világot. Ha ők mentik meg a néppártot. De nem tették s a néppárt kábultságát semmi sem igazolja inkább, mint hogy csodálkozik ezen a jelenségen.

De, mondja a néppárt, a katolikus papok is cserben hagyták. Oh ez szinte legszebben és legbiztatóbban hangzik az egész tapolcai győzelemben. Ez több, mint minden egyéb. Hogy a szabadelvűség táborában egy katonával több van vagy kevesebb: nem mindegy ugyan, de nem is változtatja meg a parlament erőviszonyait. Hogy azonban a néppártot éppen most, a legnagyobb erőfeszítés és szervezkedés munkája közben éri a meglepetés, hogy még a katolikus papokat se tudta meghódítani: ez igenis országos jelentőségű ta-

TÁRCA.

A mi halottunk.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Braun Sándor.

Négy esztendődtől négy nap választja el a millenáris év Szent István-ünnepét, amikor a Budapesti Napló megszületett. Éppen esütörtöki nap volt. Verőfőnyes, derült, boldogságtól sugárzó vallomásban Papp Dániel mutatta be a közönségnek az újszülöttet. Ő rá esett a választásunk. Mert küzdelmes és édes vala az a fogatás, hát az ő mélységére és az ő vidámságára volt szükség. Ezen a mai esütörtöki Papp Dánielt eltemették. Zaklatolt újságíró-életünknek nagy emlékeztetője a halál. Ha kiragad valakit sorainkból, megállunk pályánk rohanó útján és a sírból, amelybe néma halottat fektettek, eleven intés parancsolja nekünk a sorsunkon való elmélyedést.

Az újságírást azóta tökéletesedett, a haladás földjét azóta hullajtja tele a legtermékenyebb magvakkal, azóta erős, terebélyes, győzhetetlen, amióta számkivetette a maga köréből a hamis intelligenciát. Mert iskolája, oklevele, jutalma nincs más, csak a hivatás maga. Sok mesterség van olyan, művészet is néhány, amely jóra való embereket produkál, a nélkül, hogy mivelői más területeken szintugy ne érvényesülhettek volna. Az

újságírást művészeté más. Zsurnaliszta csak az legyen, aki semmi más ezen a világon nem lehet, akinak a nagy mindenség csak újságíráson keresztül reflektálódik, akinek erkölése, tudása, munkája, szorgalma, odaadása, hűsége, tökéje, hitvallása, az élethez fűződő várákozása, szenvedélye, rajongása, szíve dobbanása és tápláló kenere, mind-mind egy szóban: az újság.

Az újságírást köztudományból, amelynek tehetség a neve, roppant kincsét nyelt el az a darab föld, amely Papp Dániel porait magába zárta. Az újságírást mindenható szeretetétől impregnált lélek emésztő esatákat vívott benne a polgári nyugalomra vágódó emberrel. Nem egy, de öt különböző területen próbálkozott, leszerezve, elhallgattatva, elesíttatva, elrejtve teremtet szenjét. És minden próbálkozása hiu volt, meddő volt, tagadása eredendő hivatásának. A géniusz sirt benne koncepista mesterségek után való törődéseit látván, majd felkacagott minden esalódásán, végül rabul ejtette egészen és vitte, sodorta a redakció izzó levegőjébe, ahol nagy-szerű nyilvánulásokban bizonyította a nagysághoz való jogát.

Ugy igaz, hogy a féltethezéség megperzselődnek az újságírást műhelyében és a lépesőn lemenet fájdalommal öröglögték a pernyét kikezdet szárnyaikról, a teremtet, nagy talentumok pedig elégnék. De szegény Papp Dánielt, bár isten kegyelméből való újságíró volt, egész bizonyosan nem a redakcionális láz ölte meg. Már esztendőket óta a maga csöndes fészében végezte munkáját.

E csodaszép, óriás szál ember, aki harminckét esztendősen korában letört, ámbár széles vállán száz esztendeig hordozhatta volna az életet, már nagyon régen halálán volt. A teste is olyan, mint a tehetsége. Csak az ismerte a lényege szerint, aki igen közel állott hozzá. Nyolt esztendővel ezelőtt is szonnyu sejtésekkel járt már. A szívét féltette. Azután kegyetlenül tréfálkozott vele a kórság. Valósággal remete-életet élt, hogy embereket ne lásson. És mégis, ha a szabadba vágott, társasághoz kellett szögödni: egy tapodtat nem mert egyedül menni. Az utóbbi hónapokban, azt hittük valamennyien, meggyógyult. Nagy terveket szőttünk jövő munkásságáról. Ma egy hónapja éppen. Aznapra ki is pattant a téma: a sírás az kutyatejű tatárról. Valósággal hattyudala Papp Dánielnek. A stílnék és a humornak tiszta gyöngye. Kolteződött pedig az az írása a paradicsom völgyéből, ahova ő maga is megtért immáron.

De odamegyek, ahonnan elindultam. Papp Dánielt nem a redakcionális munka emésztette meg. Mikor itt élt a közvetlen közelünkben, tanuja is, részese is küzdéseinknek, ünneplőnek tartogattuk akkor is, gyönyörködöttünk benne, kézzel-kézzel járattuk a keze írását és piros betűs napok valának, amikor kiállottunk vele. Az igyekezetünket nem az foglalkoztatta, mi módon hasznosítsuk, hanem az, hogy miképp kiméljük meg biztosabban. És kiméltük is, becéztük is. A halál kifogott rajta is, rajtunk is.

Meghalt egy újságíró. Ki éljen? A mi tájé-

nulság. Hiszen így hittük mis mondtuk is nem egyszer: lehetetlen, hogy még a papság józanabb része se lássa át a néppárti tanítások veszedelmes voltát. De tartottunk tőle, hogy kisebbbségben vannak a józanok s a néppártnak mindig marad egy bevehetetlen kortesvára: a falusi plébánia. S most a néppárt annyira elvesztette a flegmáját, hogy ami jót remélni is alig merlünk, azt ő panaszkeppen sirja el a tapolcai vereség után. Oh, ez a panasz jól esik! Ez a panasz a legszebb diadal! Azt a bizonyosságot hirdeti, hogy a néppárti tüzelésnek több a füstje, mint a lángja. Akikre biztosan számít, azokra sem szabad számítani s akiket meghódított, azok sincsenek meghódítva. Az a sok népgyűlés, vándorgyűlés, tüntető gyűlés: csak füst. S ahol mi aggódva mondjuk az ország egyes vidékeiről, hogy a néppárt lángba borította: az is csak füst. Mind csupa füst. A néppárt még a katolikus papokat se hódította meg, sőt éppen azok is tüntetve fordulnak ellene. Föl szabad tehát tenni, hogy hiába locsognak az egyik oldalon paktumról, melylyel Széll Kálmán átengedte az ország egy részét a néppártnak s hiába ujjongnak a másik oldalon közelgő diadalról, mely meghozza a néppártnak a nagy, országos sikert: az is csak vak láрма. Több a füstje, mint a lángja. Füst, csupa füst...

KÜLFÖLD.

Körber a királynál. *Ischből* érkezett jelentés szerint a király ma délelőtt újra fogadta az osztrák miniszterelnököket, akik délben visszautazott Bécsbe. Holnap elnökléte alatt minisztertanács lesz. Hír szerint *Körber* indítványozni fogja a német pártoknak, hogy jelöljenek meg egy bizalmi férfit, aki őket a kabinetben képviselje. *Körber*nek eltökélt szándéka, hogy az állami szükségletek elintézésére többséget szerezzen, de visszatartja az ugynevezett autonomista többség alakítását, amely a németek ellen irányulna.

Viktor Emánuel. Olaszország új királya, mint Rómából jelentik, tegnap fogadta először az összes minisztereket, és ennek az uralkodói aktusnak nagy fontosságát tulajdonítanak, mert a fogadtatás egyenértékű a koronatanácsal, melyen a király megismerkedett minisztereinek nézetével és viszont ő is direktívákat adott az egyes reszortminisztereknek. Különösen fontos volt a *Visconti-Venosta* külügyminiszterrel való tanácskozás, mert ez alkalommal állapították meg a *külső politikai* vezérleleit.

Hosszabb kihallgatáson fogadta tegnap a

kunkon nincs öröklés. És örökség is csak vajmi ritkán. Mert a vérbeli újságíró a pillanat szerelmes lovagja, hőse és rabszolgája. Ur felette, kegyetlen ur a ma, amelynek visszhangja, reflektora. Ami a földkerekségen egy nap fordulatján megterem: eselekedet és érzés, hőstett és gyöngegség, felbuzdulások és ellankadások, forró tettvágy és lomha elvonulás, összhang és zavaros egymásbaütődés, érdekek vad ütközése, értékek és hiúságok, emberek és alakok, művészetek és kontárságok, szolgálk és parancsolók, mind ez a vad, szédületes, mennyei és pokolra való kavarodás legelsőbben az újságíró szívében, lelkiismeretében, tollán villámlik keresztül. Ennek a japsugaras, ennek a felhőkkel terhes mának az első, a közvetlen, a forró, a gyönyörűsége, a fájdalmas érzése az újságíró lelkében formálódik ki, jececesedik és rajta keresztül válik a publikumnak foghatóvá. Innen van, hogy az újságírás nem foglalkozás, hanem eleven szenvedély. Az újságírást nem miveljük, nem folytatjuk, hanem éljük és naponként érezzük a teremtés mondhatatlan gyönyörűségét. Amilyen gyorsan mondódik napra nap, olyan gyorsan éléd újra az újságíró möhő, teremtő ösztöne, hogy alkotása, amely a nap szívverése, a nappal elvérezvén, a nappal fel is támadjon. És marad utzálen az érdekek, az önzés, a jövődőről való gondoskodás. A napnak, amely táplál, vagyunk mi az áldozatai. Mögöttünk széles, nagy újságilapjaink komoly kötetei, minden redakcióban egy könyvtár, csupa sürített munkaverejték. Nekem mindennapos gondom, lapozgatván korábbi lapszámaim összegyűjtött tömegében, hogy kollégáim munkából, türelemből,

király *Rudini* is, mely alkalommal kizárólag politikáról folyt a beszéd. *Rudini* barátai előtt eszébe jutott fejezte ki a király koncilians természetét és éleseszsűsége felől.

A király értesítette a *diplomátákat*, hogy osak novemberben fogja őket fogadni, amikor is átveszi tőlük új megbízó leveleiket.

Az új király figyelmességét jellemzi, hogy mindazoknak a tüzezeknek, akik az *Umberto* király holttestét vivő ágyutalp körül szolgálatot teljesítettek, ajándékot adott. A vezénylő százados gyémántokkal kirakott aranyórát, a többi katoná pedig egy-egy monogrammos aranyórát kapott.

A királyi pár már a napokban, sőt lehet, hogy már holnap szombaton Nápolyba utazik, ahol egy hetet fognak tölteni; onnan Piemontba utaznak.

Crispi az olasz flottáról. Itália agg államférfia, most az új éra küszöbén, újra hallatja szavát. Az aggodalom készíti a megszólalásra az egykori hatalmas minisztert, ki azon panaszskodik, hogy Olaszországnak ma akkora tengerészeti hadereje sincs, hogy Szieliát megvédelmezhesse. Mindenesetre különös azonban, hogy *Crispi* ezt csak ma ismeri föl, holott a helyzetet nemcsak fölismerni, hanem rajta javítani is elég-szer módjában volt, amikor Olaszország sorsát ismételtlen is hosszú ideig intézte. Figyelmeztetését *Crispi* a *Rivista Maritima* című szaklapban teszi közzé s a hivatalos Stefani-iroda tereli a közfigyelmet a cikkre, melynek a címe: *a tengerészeti védelem és amelyben a szerző először is kiemeli, hogy noha a hármasszövetség már 18 éve áll fenn, Olaszország ez alatt a hosszú idő alatt nem tudta védelmét szervezni. 1890-től máig 2650 millió lírát fordított haditengerészetre, anélkül, hogy fejlődése lépést tartott volna a költségvetés emelkedésével. Crispi megjegyzi, hogy az olasz haditengerészet, amely 1890-ben még harmadik helyen állott a világ tengeri hatalmasságai között, most a hetedik helyre szorult. Ma még Szieliát sem tudja megvédeni Olaszország. Nagy és erős hajóraj nélkül nem tarthatjuk meg Olaszország külföldi gyarmatait. Olaszország gazdasági jövője kötelességünkkel teszi, hogy új piacokat keressünk a szélső Keleten. — Crispi azzal végzi fejtegetéseit, hogy kérve-kéri a kormányt, segítsen ezen a bajon, mert megfelelően erős flottáról lemondani annyi volna, mint lemondani az egyetlen reményről, amelyre Olaszország a megpróbáltatás órájában számíthatna.*

A kínai háború.

Budapest, augusztus 16.

A mai táviratok — a legkülönbözőbb forrásokból — arról adnak hírt, hogy a szövetséges csapatok immár Peking alá érkeztek, sőt némelyik szerint fegyveres erőszakkal be is nyomultak a városba és kiszabadították a szorongó követeket

és más európaiakat. Hivatalos, autentikus távirat nem erősíti ugyan meg ezeket a különféle magánértesüléseket; de amit az előnyomulárról eddigre tudunk, valószínűvé teszi e hírek igaz voltát. A pajcángi, jangcuni és nancajuni harcok olyanok voltak, hogy a kínai ellenállás nem szervezkedhetett utának újra s ha csak Peking alatt egészen új, odagyűjtött hadsereg nem várta a szövetségeseket, akkor semmi lehetetlenség sincs abban, hogy csakugyan bevonultak Pekingbe. Azt hiszik azonban, hogy Tungfuszang Ma és Csung tábornokok *Tung-Csu* mellett — Peking előtt húsz kilométernyire 40.000 főnyi mohamedán és mandusereget koncentráltak s ezzel újra megpróbálják a hadiszerencsét. Ez ellenében azonban egy távirat arról ad hírt, hogy a japánok *Tung-Csu*ot már elfoglalták. Távirataink a következők:

(Az előnyomulás.)

Róma, augusztus 16.

A Stefani-ügynökségnek jelentik *Takuból* Csifun át 13-iki kelettel: *Candiani* tengernagy ideérkezett. Az olasz különítmény *Sirianni* hadnagy parancsnoksága alatt *Jangcunba* érkezett. A szövetséges csapatok e hó 9-én visszavertek egy kínai hadtestet, amely *Tungfuszang* parancsnoksága alatt állott és most Peking közelében vannak. Ugyanennek az ügynökségnek jelentik *Takuból* 14-iki kelettel, hogy a szövetségesek 11-én sok fáradság után *Matauba* érkeztek. *Sangjuvan* felé nagy kínai hadsereg állja el a nemzetközi csapatok útját. Az orosz parancsnokot értesítették, hogy az utóvéddel való összeköttetés veszélyeztetve van, mire a parancsnok segédesapatokat kért, mert támadástól tart. Ebre partraszállítottak egy francia zászlóaljot és két teljes olasz századot a *Pieramosca* hadihajóról.

New York, augusztus 16.

A *Journal*nak táviratozza tudósítója *Csifuból* 14-iki kelettel: Megbízható kínai forrásból arról értesülök, hogy a szövetséges csapatok *hétjón* Pekingbe érkeztek. Alapos okom van arra a föltevésre, hogy a hadsereg okmakkal nyomult be a városba és hogy a követek meg vannak mentve. A követek most valószínűleg a szövetséges hadseregnél vannak.

Berlin, augusztus 16.

A *Wolff*-ügynökség jelenti *Tokióból* tegnapelőtti kelettel: E hó 12-én a japánok hajnalban ellentámas nélkül megszállták *Tungcsaut*, amely helység Pekingtől tíz mérföldnyire van. Az ellenségek, úgy látszik, előtte való éjjel visszavonult Pekingbe. A japánok sok fegyvert és gabonarakárt ejtettek zsákmányul.

Tienocin, augusztus 16.

Tienocintól Peicangig helyreállították a vasutat. A vonal többi részét Peking felé most ja-

után és esztendő múltán megsíratunk. Közönségurunk szolgálásában ma temetés óráján is zsarnokoskodott rajtam véres szórakozásunk: a munka.

Emma foga.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: *Jeanne Marné.*

EMMA, tizenhárom éves.

DUPIN kisasszony, negyvenöt éves.

(La Jonchèreben Bougival közelében; egy csinos villa szalonjában. Dupin kisasszony, vén leány, szerény, félnék, elfogult. Ma másodsor jön Emmához, hogy a kisasszonynak, aki a szögóra előtt ülve fogadja, énekleckéket adjon. Mikor Emma megpillantja a belépő kisasszonyt, feláll.)

Emma: Jó napot, kisasszony.

Dupin kisasszony: Jó napot, gyermekem.

Emma: Meleg volt a kocsiban, nemde?

A kisasszony: Elég meleg; második osztályban utaztam. Ott legalább vígan van az ember.

Emma: Én is mindig mondom a mamának, de ő inkább megfullad az első osztályban, mert azt hiszi, hogy ez a sikk. Talán szomjas, kisasszony?

A kisasszony: Köszönöm.

Emma: Igen?

A kisasszony: Köszönöm, nem.

Emma: Én fogadom önt. Mama elment *Dassier* ural. *Saint-Germainbe* mentek keréken. Engem is el akartak vinni magukkal, de én nem akartam velük menni, mert nem akartam elmulasztani az énekleckémet. Ugy-e jól tettem?

A kisasszony: Nagyon helyesen, gyermekem. — Gyakorolt-e szorgalmasan?

Mindezt szerettem volna elmondani Papp Dániel sirja szélén. De Te is Dániel, édes drága Dániel a múlt vagy, amelyet holnap és holnap-

vitják orosz csapatok. A haretérről és Pekingből nem érkezett újabb hír.

Berlin, augusztus 16.

A *Kölnische Zeitung*nak egy berlini távirata szerint berlini politikai körökben azt hiszik, hogy a szövetséges csapatok már elérték Pekinget. Hogy azonban sikerül-e további ellenállás nélkül bevonulni Pekingbe, azt csak a helyszínen lehetne eldönteni. Azt tartják különben, hogy az európai csapatok megjelenésének erkölcsi hatása elégséges lesz arra, hogy Kína további komoly ellenállásáról lemondjon. Ez a felfézés annál valószínűbb, ha igaz az a hír, hogy Tuan herceg és a boxerek többi vezetői elhagyták Pekinget. Mégis azt hiszik, hogy még három napig fog tartani, amíg megbízható jelentések érkehetnek a követészek megmentéséről.

London, augusztus 16.

A *Daily Express* jelenti Hongkongból tegnapi keletre, hogy a szövetségesek e hó 13-án Peking elé értek. — A *Daily Telegraph* egy tegnapi föladott washingtoni táviratot közöl, amely szerint az ottani hatóságok úgy vélik, hogy a szövetségesek már Pekingben vannak. — A *Times*nak jelentik Sanghaiból, hogy az alkirály e hó 10-én arra kérte az angol kormányt, hogy vonja vissza az indiai csapatok partraszállására vonatkozó parancsot. Noha az alkirály később ezt a követelést visszavonta, hogy elkerülje a nemzetközi megszállást, a brit kormány mégis elrendelte, hogy a csapatok partra szállítása tekintetében várják meg parancsait.

London, augusztus 16.

A *Daily Express*nek egy sanghaji távirata szerint a szövetséges csapatok hétfőn érkeztek Peking elé. Hivatalos kínai hírek ezt megerősítik, de részletek még hiányoznak. Washingtonból ugyanezt jelentik a *Daily Express*nek.

Washington, augusztus 16.

Li-Hung-Csang felkérte a külügyminisztériumot, hogy rendelje el táviratilag, hogy a Tungensou előtt álló csapatok hagyják abba az előnyomulást. Egy magasrangú állami hivatalnok fog ott velük találkozni, hogy fegyverszünetet köszenek.

New York, augusztus 16.

A *New York Herald*nak jelentik Washingtonból, hogy *Li-Hung-Csang* tegnap azt az ajánlatot tette a sanghaji amerikai konzulnak, hogy a kínaiak Pekingben kívül adják át az idegen követeket a szövetséges csapatoknak, de az amerikai kormány nem fogadta el ezt az ajánlatot, hanem ismételte azt a követelést, hogy Kína a szövetségeseket támogassa és lehetővé tegye, illetőleg megkönnyítse elegendő számú nemzetközi hadserőnek Pekingbe való bevonulását és a követek s a többi keresztények elutazását.

Emma: Oh kisasszony, igazán nem tehetek róla. Olyan sokat szenvedtem! Képzeld csak, egy zápfogam van, egy odvas zápfogam... Valóságos lázám volt.

A kisasszony: Miért nem ment a fogorvoshoz?

Emma: Voltam ott is; Charley doktornál voltam.

A kisasszony: Annál a híres amerikai fogorvosnál?

Emma: Amerikai? Igen, ha úgy tetszik. Különbösen Maison-Lafitteben született, de az nem tesz semmit; nagyon ügyes ember.

A kisasszony: Kihúzta a fogát?

Emma: Oh ő nem húz fogat. Ő elaltatja az embert, érzéketlenné teszi azután s szuggesztíval dolgozik. Megelőzte az ideget s azt mondta, hogy már most nem fészkelődik majd többé s hogy akár jogot vagy meletet is ihatom, még sem fog fájni. Hát nem nagyszerű ez?

A kisasszony: De, csakugyan csodálatos... de most térjünk a dolgunkra. Igen?

Emma: Még egy pillanatra, kisasszony; pihenjen még egy kisé.

A kisasszony: Nem vagyok fáradt s ha Dassier asszony visszatérne, bizonyosan nem szolgálna öröme, hogy tereferélünk, a helyett, hogy dolgoznánk.

Emma: Oh, mama nem jöhet még vissza. Egy óra előtt nem. Látszik, kisasszony, hogy őn sohasem kerekedett. Ha tudná, hogy milyen retentések az utak arra Saint-Germain felé. Bizonyos, hogy megvárják a lovasúti kocsi s aztán jönnek vissza... ez sokkal kellemesebb s aztán meg is kell állniok időnként, hogy egy kisé civakodjanak... Három nap óta, megint beütött a villám...

A kisasszony: — ? —

Emma: Igen, beütött, mint mindig, ha Charley doktorhoz megyünk.

Berlin, augusztus 16.

Mária Terézia hadihajó azt táviratozza Csifuból, hogy az ottani konzuli Bar értesülése szerint a szövetségesek husz mérföldnyire vannak Pekingtől.

Berlin, augusztus 16.

A Wolff-ügynökség jelenti Tiencinből e hó 14-éről: A szövetséges csapatok csekély veszteséggel bevették Csang-Kig-Vant. A kínaiak 500 halottat hagyva hátra, részint Tungesuba, részint Pekingbe menekültek.

Bécs, augusztus 16.

Az itteni politikai körökben úgy vélik, hogy a szövetséges csapatok valószínűleg még nem érkeztek Pekingbe, legalább hír még nem érkezett róla. Valószínű, hogy a csapatok Peking előtt állanak, ahol átvészik majd a követeket.

Li-Hung-Csang figyelmeztette a régens-császárnét arra a veszedelemre, ha Kína a szövetséges csapatoknak Peking ellen való előnyomulását megnehezíti. Li azt jelentette, hogy sem a régens császárné, sem a császári sirok nem fenyegeti veszedelem, ha a kormány támogatja a nemzetközi csapatok akcióját.

Bécs, augusztus 16.

A Peking felé való előnyomulásban egy 160 főből álló osztrák-magyar tengerészeti szakasz is résztvesz, mely a *Mária Terézia* cirkáló hajó és a *Zenta* torpedó-cirkáló partra szállított detachementjából van összeállítva. Ez a szakasz, mely több ágyút visz magával, öszvérekkel is el van látva, melyeket Hongkongban szereztek be. A szakasz e hó 10-ikén, miután a *Mária Terézia* tengerészei által megszállott tomkui vasútvonal mentén ismét helyreállt a nyugalom, Tiencinbe indult.

A Zenta hajónak ujonnan kinevezett parancsnoka, *Skala* Károly fregatt-kapitány augusztus 21-ikén Genuába érkezik, ahol a főparancsnok törzskarához fog csatlakozni, mely ugyanazon a napon érkezik Genuába, míg maga *Walderssee* Veronából Rómába utazik. *Skala* orvosszereket is visz magával a tábori gyógyszerész számára.

Bécs, augusztus 16.

A Wiener Abendpost szerint a Kaiserin Elisabeth és Aspern hadihajók, amelyek a lehető leggyorsabb menetben haladnak, szeptember elejére a kínai partokhoz érkeznek.

(A pekingi követek.)

Róma, augusztus 16.

Salvago Raggi pekingi olasz követül a londoni kínai követ közvetítésével egy 9-én kelt távirat érkezett ide, amely szerint *Li-Hung-Csang*nak a békealkudozások vezetésére meghatalmazott miniszterre való kinevezését közölték *Salvago Raggi*val és a többi pekingi követtel. A távirat megjegyzi, hogy a kínaiak folytatják a lövöldözést az angol követészek ellen.

A kisasszony: Talán Dassier ur nem bizik a fogorvosban?

Emma: Féltekeny rá... pedig tisztára ostobaság tőle, mert hisz mama határozottan szakított a doktor ural, hogy papához menjen nőül.

A kisasszony (zavartan köhéssel).

Emma: Hát én nem is tudta?

A kisasszony: Nem.

Emma: Csakugyan? Ön nem tudta, hogy mama az orvos első felesége volt?

A kisasszony: Nem. Ezt nem tudtam, én azt hittem, hogy őn Dassier ur gyermeke.

Emma: De édes kisasszony, hát hol van az őn szeme? Mama második férje nagyon fiatal ahhoz, hogy az én apám lehetne. Nem, nem: az én atyám Boeuf Charles, akit közönségesen Charley doktornak hívnak... ezt tudja az egész világ... Hát nem olvas őn újságot?

A kisasszony (zavartan): Csak a Petit Journalt olvasom.

Emma: Az újságok sokat irtak a mama dolgáról; nagyon elegáns válópör volt. Papa szándékosan, — szándékosan, érti? — rajtakapta magát a Cigale-színház egyik énekesnőjével, hogy a válást elősegítse. Csinos dolog, nemde?

A kisasszony: Csakugyan... ez... de talán elkezdhetnék már a leckeorát?

Emma: Igen, kisasszony. Az arpeggiokat vagy a kitartott hangjegyeket?

A kisasszony: A kitartott hangjegyeket. Azt akarom, hogy erősödjék a hangja.

Emma (a kották közt keresgélve): Azért mi nem vagyunk haragban a papával. Sem én, sem a mama s ha fáj a fogunk — mert tudja, igen ügyes orvos és olyan könnyű a keze, hogy nem is érzi az ember — ha fáj a fogunk, mindig hozzá megyünk. Ingyen persze.

A kisasszony (egy akkordot üt meg a zongorán): Mogvan az énekes kátéja?

Washington, augusztus 16.

Ide az a hír érkezett, hogy a kínai kormány utasítani fogja egyik előkelő hivatalnokát, hogy a szövetséges csapatok parancsnokaival Tungcsouban találkozzék és velük előkészületeket tegyen a követeknek biztos fedezet alatt való elkísérésére. Hír szerint *Csing* herceget bízzák meg a tárgyalások vezetésével. Valószínű, hogy ez a találkozás már megvolt.

New York, augusztus 16.

Az *Evening Journal* kobei távirata szerint Japán fegyverszünetet kezdeményezett a szövetséges hatalmak és Kína közt, mely utóbbi hírt szerint a javaslatot elfogadta. A hatalmak feltételül azt tűzték, hogy a követeket vagy Peking kapui előtt adják ki a szövetséges csapatoknak, vagy engedjék meg ezeknek, hogy bevonuljanak a városba és magukkal hozzák a követeket. Japán állítólag már megindította e részben a tárgyalásokat.

Bécs, augusztus 16.

A berlini kínai követészek *Below* pekingi német ügyvivőtől e hó 9-ikén kelt táviratot kapott, amelyet *Rosthorn* osztrák-magyar ügyvivő kívánságára az osztrák-magyar külügyminisztériummal is közöltek. A távirat így szól:

Li-Hung-Csangot, mint nekünk közlik, felhatalmazták és utasították, hogy a szerződéses hatalmakkal távirati uton tárgyalásokat kezdjen. A pekingi idegen képviselők egybehangzó véleménye az, hogy e miatt semmi esetre se késleltessék a felmentő csapatok előnyomulását, mert csak így lehet az itt körülzárt idegeneket kiszabadítani helyzetükből, amelyet az élelmiszerek hiánya és betegségek föllépése napról-napra elviselhetetlenebbé tesz. Rizsünk, lisztünk és lóhusunk legfőleg két hétre van még. Egyébként a helyzet mult hó 15-ike óta nem változott. Most is körülzárva tartanak még a kínai csapatok, amelyek időnkint erős puskalövöldözést folytatnak ellenünk és veszteséget okoznak nekünk. A felmentő csapatok előnyomulásáról nem kaptunk hírt.

(Az angolok Sanghaiban.)

Sanghai, augusztus 15.

A konzulok ma tartott gyűlésükön nem tiltakoztak az ellen, hogy Anglia csapatokat szállítson partra, de kijelentették, hogy az ő kormányaik is fognak csapatokat partra szállítani. Az angol konzul azonban ez ellen tiltakozott s azzal fenyegetőzött, hogy Anglia visszavonja a partraszállásra már kész angol csapatokat. Híre jár, hogy egy huszonöt ezer főnyi japán csapat azt a parancsot kapta, hogy Koreába menjen.

Sanghai, augusztus 16.

A konzulok közös határozat alapján a következő táviratot küldték kormányaiknak: Ha a vuszungi indiai csapatokat visszavonják, akkor Sanghaiban nagy veszély fenyegeti a közbátor-

Emma: Most kereselem éppen. (Folytatva.) S ha hozzá megyünk, mindig minket fogad legelőször, előbb, mint a többi betegeket. Persze azok gyilkos pillantásokat vetnek reánk, de az nem igen bánt minket, mert hisz csak van anyyi jogunk, hogy mi legyünk az első. Persze nem azért volt a mama tizenegy évig az orvos felesége és én nem azért voltam ugyanannyi ideig a leánya, hogy csak mások után jussunk be hozzá.

A kisasszony: De őn... ugy-e őn szereti Charley urat?

Emma: Oh igen, nagyon is, azaz, hogy mint barátomat szeretem. Olyan eredeti ember! Különbösen, mint fogorvos; de mint apa, azt hiszem, van nálánál jobb apa is. (fontoskodva). Sokkal jobb is.

A kisasszony (vékony ujjával a do hangot üti meg a zongorán): Kérem! kezdjük, kezdjük! Ugy-e? Nos?

Emma: Igen, kisasszony.

A kisasszony: Nyissa ki a száját, jól... barátságosan... a szája szögletét húzza föl-felé... a szája szögletét sohasem szabad lefogani; attól szomorú kifejezést ölt az arca. Ugy... így jó... s most énekelje, tisztán, tisztán... doo.

Emma (énekel): Do — o — o — o.

A kisasszony: Oh, ez semmi; nagyon sok a van ebben az o-ban... Aztán meg, nem nyitja ki eléggé a száját. Vigyázzon a szája szögletére... fel, fel a szögletét... úgy, most jó!

Emma: O, o, o... (hirtelen megáll:) Jaj, jaj, kisasszony! A levegő, a levegő ment a fogamba... nagyon fáj, nagyon.

A kisasszony: Oh, az nem tesz semmit. Majd elhagyja.

Emma: Jaj, nem! Ellenkezőleg! Majd beleőrülök... egyre jobban... fáj... nagyon fáj, szörnyen.

ságot. Szükséges volna, hogy e csapatok partraszállására nézve nemzetközi megegyezés jöjjön létre. Sanghai kellő megvédésére azonnal még több csapatot kellene küldeni.

Sanghai, augusztus 16.

A barmok között, amelyeket most innen Csifuba akarnak küldeni az angol csapatok számára, kiűzték a marhavész. E miatt az állatok elszállítását telfüggesztették.

(Brodrick a helyzetről.)

London, augusztus 16.

Brodrick parlamenti államtitkár tegnap Witleyben beszédet mondott. A kínai eseményekre vonatkozólag kijelentette, hogy akármit mondjanak is, a kormányának eltökélt szándéka, hogy az angol érdekeket mindenütt a világon minden eszközzel megvédi. Angliának nagy érdekei vannak a Jangce völgyében. A kormány tehát, ha szükséges lesz, csapatokat fog partra szállítani Sanghaiban, hogy Angliát megvédi a törvénytelen és anarkhia uralma ellen. Azt hiszi azonban, hogy a kínai helyzet most megnyugtatóbb, mint volt néhány nappal ezelőtt. A csapatok közel vannak Pekinghez és úgy a kínai kormány, mint a kínai hatóságok tudják, hogy a hatalmak személyesen fogják őket felelőssé tenni mindenért, ami a követségeket éri. Azt hiszi továbbá, hogy a Walderseenek, ennek a kiváló német tisztnek a Csiliben levő haderők főparancsnokává való kinevezését mindenki kedvezően fogadja. A kinevezést már valamennyi hatalom elfogadta. Anglia gyakran látta, hogy érdekei azonosak Németország érdekeivel. Reméli, hogy a csapatok jó bajtársi viszonyban fogják kivívni a diadalt és hogy a közös eljárás még szorosabbra fogja fűzni a nagy nemzetet és Angliát összekötő kapcsolatot.

(Waldersee.)

Berlin, augusztus 16.

A Wolff-ügynökség jelenti: Gróf Waldersee ma délelőtt maga köré gyűjtötte törzskarát és beszédet intézett hozzá. A császár e hó 18-án kihallgatáson fogadja a kelet-ázsiai hadsereg főparancsnokát, aki 20-án reggel 7 óra 30 perckor utazik el Berlinből. Waldersee törzskarának egy részével Veronából Rómába megy és meglátogatja az olasz királyt. A tábornagy és törzskara e hó 22-én indul el Nápolyból a Sachsen nevű német birodalmi postahajóval.

Berlin, augusztus 16.

Gróf Waldersee nem Genuában, hanem Nápolyban fog utra kelni. A gróf különvonata augusztus 20-ikán reggel nyolcadfél órakor indul Berlinből s este 7 óra 22 perckor érkezik Münchenbe. Innsbruckba a különvonat 9 óra 43 perckor érkezik. Veronából a különvonat tovább indul Genua felé, míg Waldersee szalonkocsiját lekapeszölik s a főparancsnok néhány isztet Róma felé utazik tovább. Rómában az olasz király fogadja gróf Walderseet, de lehetséges, hogy ez

A kisasszony (becsukja a zongorát): Ha olyan nagyon fáj, akkor elég lesz mára. Majd...

Emma (az arcát a tenyerébe hajtja): Megint kezd... megint... úgy mint három nappal ezelőtt... ugyanaz a fájdalom... csak hogy most még erősebb... oh jaj, jaj!

A kisasszony: Talán ha egy kis pamutot tenne a fülébe...

Emma: Pedig Charley doktor... igen, papa a szavára fogadta, a szavára... de nem szabad hinni neki, ha még úgy szuggerál is...! És ez az ideg, ez a megölt ideg... óh a henegeg!

A kisasszony: De kisasszony, Emma kisasszony!

Emma (dühösen): Igen, igen... Charley doktor henegeg, vén bolond, szédülő... Dassiér ur nagyon jól ismeri papát s mindig így beszél róla.

A kisasszony (miközben fölhuza a keztyűit): Mikor jön erre a lóvasut?

Emma: S ha arra gondolok, hogy én is, mama is titokban eljárunk még hozzá... olykor még akkor is, ha egyikünknek sem fája foga... Ilyenkor nem szólunk egy szót sem Dassiér urnak s a doktorral a Jardin des Plantesben, a Saint-Oueni temetőben vagy a vágóhidnál vagy más lehetetlen helyen találkozunk, csak hogy ne lásson meg senki. De jó! Mama ugyan várhat, amíg én még egyszer elkisérem — soha!

A kisasszony (az ajtó felé siet): Elég... elég, én... megyek... a viszontlátásra... a viszontlátásra!

Emma: A viszontlátásra, kisasszony! Hétfőn!

A kisasszony: Igen, hétfőn. Remélem, akkorra már nem fáj a foga és énekelhetünk.

Emma: Természetesen! Holnap rögtön fogorvoshoz megyek. Persze másikkhoz. (Fontosan.) Egy komoly fogorvoshoz.

a fogadás csak Nápolyban történik, ebben az esetben Viktor Emánel király valószínűleg jelen lesz Waldersee elutazásán.

Ischl, augusztus 16.

Wojeik Károly, osztrák-magyar kapitány, akit gróf Waldersee törzskarához osztottak be, Ischlbe érkezett. Valószínű, hogy a király kihallgatáson fogadja Wojeikot, mielőtt Khinába elutazik.

Páris, augusztus 16.

A Havas-ügynökség jelenti: A francia kormány értesítette Németországot, hogy Waldersee Khinában a nemzetközi csapatok parancsnokainak haditanácsában azt az előkelő állást fogja elfoglalni, amelyet magasabb rangjánál fogva megilleti.

HIREK.

Ült

Egy német jogtudós azt indítványozza, hogy alaptiszának jótékony pénztárakat azoknak a fogságtól való megmentésére, akik a megfelelő pénzbírságot nem tudják lefizetni.

Nem valami szennzációs nagy találmány, amitől lázba borul az egész világ, a gazdája se tulajdoníthat magának érte valami nagy érdemet, mert még csak a nevét sem kürtölteti szét. De azért mégis becsületes gondolat, aminél meg lehet állni egy kicsit. Hiszen gondolt már más is az emberi gyarlóságunkra, hogy a felebarátunk multján még a legparányibb homályt se bocsátjuk meg, de azért praktikus ideával még se állott elő senki. Gondolta ez a német jogász:

— A király Ischlben Lajos Viktor főherceg ma délután Ischlbe érkezett s ő felsége kihallgatáson fogadta. — Ugyancsak kihallgatáson fogadta ő felsége báró Cikann pekingsi osztrák-magyar követet és meghatalmazott minisztert tegnap.

— Egy király fia — egyetemi tanár. A szász király fia, Miksa herceg, aki testvére Ottó főherceg feleségének, nemrégiben leköszönt tiszti rangjáról és a papi pályára lépett. Jelenleg Zermattban tartózkodik és itt kapta meg a fribourgi katolikus egyetem tanácsának azt a határozatát, amiben egy tanszéket ajánlanak föl neki az egyetemen. A herceg még nem határozott, de valószínűleg elfogadja az ajánlatot.

— József főherceg Nagyváradon. A magyar katolicizmus jubileuma és a király hetvenedik születése napja alkalmából nagy ünnepek lesznek Nagyváradon. Ez alkalomra az uralkodó család tagjai közül József főherceg utazott Nagyváradra, a hol a ma déli gyorsvonattal érkezett meg Budapestről. A pályaudvaron Buhovszky polgármester, Lovinyi ezredes, a püspökség részéről pedig Winkler nagypüspök és Tetscher kanonok fogadták a herceget, aki Winkler nagypüspök üdvözlő szavaira így válaszolt:

— Örömmel jöttem Szent László városába és áldást, boldogságot kívánok minden lakosának!

A polgármester is üdvözölte a főherceget, ezután behajtottak a püspöki palotába, a hol a bejáratnál Schlauch Lőrinc bíboros-püspök a káptalan élén várakozott a fenséges vendégre. Ott volt még Pével Mihály görög katolikus püspök, Csesznák Benő altábornagy, Sartory tábornok és több segédszáz. A főherceg valamennyiükkel kezét fogott, ezután fölmentek a palota díszterembe, ahol Schlauch püspök a következő üdvözlő beszédet mondta:

A nagyváradai római katolikus és görög katolikus egyházak káptalanja és papsága hódoló tisztelettel járulnak fenséged elé, örömeinek adva kifejezést, hogy ismét vendégül van szerezésünk üdvözölni. Ezt az alkalmat fölhasználva, hódolatlunkat és törhetetlen hűségünket kifejezzük fenséges urunk és királyunk iránt. Egyszerűsödött kifejezzük hódoló szeretetünket fenséged magas személye iránt. Fenséged a magyarok közt él és személyes tapasztalásból tudja, hogy milyen lojális a magyar és milyen lojális a papság. Mindenkör törhetetlen hűséggel és hódolattal viseltetünk a fenséges uralkodóhoz iránt, legyen fenséged meggyőződve, hogy minden-napi imánkba fogadjuk, hogy fenségedet és magas családját az isteni gondviselés nemzetünk örömeire sokáig éltesse.

József főherceg az üdvözlésre így válaszolt:

Fogadják leghelelőbb köszönetemet a szíves fogadásért, amelyben részesíteni szívesek voltak. Legyenek meggyőződve, hogy az a ragaszkodás, amelyet a bíboros püspök oly szépen kifejezett, bensőmben lelkes visszhangra talál. Jól tudom,

S a német, amilyen józan és praktikus, bizonyos, hogy beveszi ezt az átlátszó tervezetet és megcsinálja azt, amit a tudása ilyen szépen kieszelt. És igen nagy hasznót fog csinálni a humanizmusnak, ha megcsinálja.

Omár.

Budapest, augusztus 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Augusztus 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgálaton szíves tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesült, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak fölhasználását akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intenciójának, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajti lenni kedves közönségével.

— Személyi hírek. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter Pértessy Kálmán osztálytanácsos kíséretében ma délután Ostendéből Budapestre érkezett. — Lukács Béla, a párisi világkiállítás magyar kormánybizosa Zalathnáról Budapestre érkezett és pár nap múlva visszatuzik Parizsba. — Dr. Nagy Albert, a Budapesti Újságírók Egyesületének orvosa, párisi tanulmányutjáról visszaérkezett a fővárosba és praxisát újból megkezdte.

— A király Ischlben Lajos Viktor főherceg ma délután Ischlbe érkezett s ő felsége kihallgatáson fogadta. — Ugyancsak kihallgatáson fogadta ő felsége báró Cikann pekingsi osztrák-magyar követet és meghatalmazott minisztert tegnap.

— Egy király fia — egyetemi tanár. A szász király fia, Miksa herceg, aki testvére Ottó főherceg feleségének, nemrégiben leköszönt tiszti rangjáról és a papi pályára lépett. Jelenleg Zermattban tartózkodik és itt kapta meg a fribourgi katolikus egyetem tanácsának azt a határozatát, amiben egy tanszéket ajánlanak föl neki az egyetemen. A herceg még nem határozott, de valószínűleg elfogadja az ajánlatot.

— József főherceg Nagyváradon. A magyar katolicizmus jubileuma és a király hetvenedik születése napja alkalmából nagy ünnepek lesznek Nagyváradon. Ez alkalomra az uralkodó család tagjai közül József főherceg utazott Nagyváradra, a hol a ma déli gyorsvonattal érkezett meg Budapestről. A pályaudvaron Buhovszky polgármester, Lovinyi ezredes, a püspökség részéről pedig Winkler nagypüspök és Tetscher kanonok fogadták a herceget, aki Winkler nagypüspök üdvözlő szavaira így válaszolt:

— Örömmel jöttem Szent László városába és áldást, boldogságot kívánok minden lakosának!

A polgármester is üdvözölte a főherceget, ezután behajtottak a püspöki palotába, a hol a bejáratnál Schlauch Lőrinc bíboros-püspök a káptalan élén várakozott a fenséges vendégre. Ott volt még Pével Mihály görög katolikus püspök, Csesznák Benő altábornagy, Sartory tábornok és több segédszáz. A főherceg valamennyiükkel kezét fogott, ezután fölmentek a palota díszterembe, ahol Schlauch püspök a következő üdvözlő beszédet mondta:

A nagyváradai római katolikus és görög katolikus egyházak káptalanja és papsága hódoló tisztelettel járulnak fenséged elé, örömeinek adva kifejezést, hogy ismét vendégül van szerezésünk üdvözölni. Ezt az alkalmat fölhasználva, hódolatlunkat és törhetetlen hűségünket kifejezzük fenséges urunk és királyunk iránt. Egyszerűsödött kifejezzük hódoló szeretetünket fenséged magas személye iránt. Fenséged a magyarok közt él és személyes tapasztalásból tudja, hogy milyen lojális a magyar és milyen lojális a papság. Mindenkör törhetetlen hűséggel és hódolattal viseltetünk a fenséges uralkodóhoz iránt, legyen fenséged meggyőződve, hogy minden-napi imánkba fogadjuk, hogy fenségedet és magas családját az isteni gondviselés nemzetünk örömeire sokáig éltesse.

József főherceg az üdvözlésre így válaszolt:

Fogadják leghelelőbb köszönetemet a szíves fogadásért, amelyben részesíteni szívesek voltak. Legyenek meggyőződve, hogy az a ragaszkodás, amelyet a bíboros püspök oly szépen kifejezett, bensőmben lelkes visszhangra talál. Jól tudom,

hogy hazánknak és királyunknak a magyar klérus mindig legerősebb támogatója volt s a multban is, békés vagy harcias időkben, a királynak leghibebb, a hazának legerősebb oszlopa volt. Kívánom, hogy az uristen legdusabb áldásában részesítse önöket és ez az áldás ne szűnjék meg soha.

Leikes éjlenzés hangzott fel a főherceg beszéde után, mire a püspök bemutatta a főhercegnek a kanonokokat.

A főherceg azután *Beöthy* László biharmegyei kispánt fogadta. Délben részt vett *Schlanh* bibornok ebédjén. Délután 4 órákor pedig kibajátott a honvédségnek a kiskéri erdőszélen tartott gyakorlatára, melynek befejezése után meglegedését nyilvánította. Estefelé visszatért a főherceg a bíboros palotájába.

— **Papp Dániel temetése.** Kénn nyugszik már Papp Dániel, váratlanul elköltözött nagy tehetségű írónk a kerepesi-úti temetőben. Ma volt a temetése, s délután négy órára, amikor a négy lovas üveges gyászhintó virágtól, babértól roskadozva elindult koporsójával a temető fekértébe vont halottasházából, a reggel óta boros égből enyhe sugárakat küldött le a nap utolsó utjára. Irók, újságírók eleje és közkatonája, a gyászhaborult özvegy és a rokonság állta körül a sírját, s a dermedt arcokon a nagy fájdalom mutatta azt a mély hatást, amelylyel ez a halál bajtársakat, tisztelőket megrendített. A halottas házban szentelte be a koporsót a pap, a sírnál pedig *Márkus* Miksa az Othon nevében bucsuztatta el Papp Dánielt, mint a választmány tagját, *Celikay* Lajos pedig az Újságírók Egyesülete nevében szólott. A *Geiszner* család sírboltja fogadta be örök nyugalomra a halottat, azzal a sok koszorúval, amelyet a budapesti Újságíró-Egyesületek és napilapok szerkesztősége küldtek elhunyt bajtársuknak, köztük a *Budapesti Napló* is. Mint értesülünk, már is mozgalom indult meg arra, hogy Papp Dániel emléke kegyelettel megőriztessék. Budapesten élő bácskai notabilitások kezdeményezték, hogy szülőhelyén Ó-Moravicán emléktáblával jelöljék meg azt a házat, amelyben gyermekkorát töltötte.

— **A német trónörökös tanára.** Néhány héttel ezelőtt azt jelentették a berlini lapok, hogy *Zorn* könningsbergi tanárt, aki mint delegátus a hági békekonferencián is részt vett, meghívták a bonni egyetemre az államjog tanárának. Később aztán egy müncheni lap azt újságolta, hogy a bonni jogi kar *Zorn* kinevezését ellenzi, annál is inkább, minthogy ez a tanszék már be van töltve. A bonni egyetem prorektora erre tudatta a jogi kar tanácsával, hogy ha továbbra is ellenzik *Zorn* kinevezését, a német trónörökös nem jön a bonni egyetemre. Most pedig egy könningsbergi lap azt jelenti, hogy *Zorn* kinevezése a trónörökös tanárává és október 1-én Bonnba költözik. Ez az eset élénk beszéd tárgya a német egyetemek tanári köreiből.

— **Egy kis kerülő.** Gróf *Zichy* Jenőhöz tegnap érdekes vendég kopogtatott be. *Báró Hecem*, orosz tiszt, akit most neveztek ki a Kínába küldött orosz sereg fővezérére mellé adlatusnak. Érdekes az ut is, amelyet a bárónak meg kell lenni, hogy eljusson az új állomásra. Eddig Afganisztánban állomásozott s ott ismerkedett meg vele *Zichy* Jenő is legutóbbi utazása alkalmával. Ott kapta meg a kinevezését is és a leg-rövidebb (az se valami nagyon rövid) uton Afganisztánon és az angol Indiákon át akart eljutni Kínába. Arra, hogy Afganisztánon átmenjen, meg is kapta az engedélyt, de Indián nem bocsátották át az angol hatóságok semmiképpen. Ezért lehet egy kis kerülő kell tennie. Egész Európán keresztül utazik Havreba, onnan Amerikán keresztül San Franciskóba, itt hajóra ül, átkel a Csendes Óceánon s végre — amikor esetleg már szent lesz a béke — Port-Arthurba érkezik. Budapesten tartotta az első pihenőt s az egész napot gróf *Zichy* társaságában töltötte. Elment a *Margit*-szigetre, megnézte az etnografiai muzeumot, a *Mátyás* templomot s este a cirkuszba ment — Carré Katicát látni. Ejjétkor a keleti expresszsel tovább utazott. — Érdekes vendégei voltak *Zichy* Jenőnek pár héttel ezelőtt is. Két tatár khán kereste föl négy-négy feleséggel.

— **Lenau emléke.** Bésből táviratozzák: A bécsi városi tanács elhatározta, hogy e hó 22-én Lenau Miklós halálának 50-ik évfordulóján egy küldöttség által megkoszorúztatja Bécs város nevében a költő sírját.

— **Királyok Párisban.** Párisba legközelebb a következő uralkodó szuverén államfők érkeznek:

Első államfő: Sidi Mohamed Taieb, tunisi bej.

Második államfő: a szíami király.

Hát II. Vilmos? Hát II. Miklós? Hát Viktória? Hát Alfonso? Hát Vilma? Hát Obrenovic Sándor? Hát a királyok?

— **Toronyzene a Mátyás-templomban.** A budavári koronázó Mátyás-templomban a király hetvenedik születése napja alkalmából holnap (pénteken) este

toronyzene lesz. A toronyzene este nyolc órákor, az esti harangszó után, kezdődik. Előadásra kerülnek régi egyházi Mária-dalok. Bevezetésül a *Himnusz* játesszák, befejezésül pedig a *Szózatot*. A zenekar a templomi kar tagjaiból kerül ki.

— **Margit királyné pihenője.** A gyászt nem lehet kipihenni, hanem elrejtőzni vele a piaci kárma elől jól esik a folzaklatott léleknek. Margit királyné is elrejtőzött a bánatával. A Mijurina tó mellett a Cadore hegyen bérelt ki egy nyaralót s oda megy az észre. Tegnap utazott Rómából Velencébe s ezen az uton láthatta, hogy mennyire szereti az olasz nemzet a szép Margheritát. Minden közbeeső állomásra kigyűlt a városok, faluk népe és némán, szomorúan üdvözölte a vonatot, amely pihenni viszi Olaszország legszegényebb asszonyát.

— **Ismerkedő estély.** A katolikus nagygyűlés tagjai ma este nyolc órákor a fővárosi Vigadó nagytermében ismerkedési estélyre gyűltek össze. Az óriási terem egészen megtelt, úgy hogy a szomszédos helyiségeket is rendelkezésükre bocsátották a vendégeknek. A néppárti képviselőkkel együtt megjelent gróf *Zichy* Nándor is és az egybegyűltek lelkes éjlenzéssel, a zenekar a Rákóczy-indulóval fogadta. Hölgyek is szép számmal voltak jelen.

— **Szegény Láncoz Pál és család.** Nem az én családomról van szó — aki e sorokat írom, hanem a Láncoz Pálról. Láncoz Pál, az agg színművész azonban azt hiszi, hogy ha a nagy írónk: — és családja, az már mindjárt a más családja volna és nem az övé, tehát maradjon meg annál a formánál, amelyet az agg színművész kitalált az alatt a keserves nyegven esztendő alatt, ami alatt kultúrát csinált. Mindezt egy kiáltványból tudjuk, amelyet a szatmári hegy tetejéről bocsátott ki az öreg harcos — és amelynek ez a hiteles szövege:

Utolsó előtti színijelentés!

— Hegyi színház. —

A tegnap hirdett de elmaradt előadás, ma szombaton fog megtartandni. Helyár 1 kor. 60 és 40 fillér. Kezdele 8 órákor.

Felhívás.

Nagyérdemű közönség!

40 évi színpályám alatt sokhelyen megfordultam ha ilyen részvétlenségre találtam volna mint itt, nem üregedtem volna meg a színpályámon. Sajnos hogy a kultúrának 40 év óta rendíthetetlen harcossá Szathmárhegyre is eljutottam.

Nem azért jöttünk ide, hogy a vasutnak tisztelegjünk, hanem hogy a nyaraló közönségnek egy kis szórakozást szerezzünk.

Önök vannak arra hivatva, hogy az ilyen egyéneket mint mi támogatassanak. S példát mutassanak annak a népnek, amelynek még nagy része még most is ennyi fogalommal bír, mint régen, a Bakonyban élők. Akiktől rettegve jár a nadrágos osztály meg Szent Dónt napján is.

Vilmos császár golyózáporral akarja Pekingtont meghódítani. Én nyelvel, szívvvel és lélekkel akarok győzedelmeskedni.

Kegyes pártfogásokat kérve,

szolgájuk,

Láncoz Pál és család.

Az öreg nyelvel, szívvvel és lélekkel akar győzedelmeskedni. A szív meg a lélek talán elég lenne, mivelhogy, amint tetszik látni, az agg színművész kissé egyénileg kezeli a magyar nyelvet.

— **Magyar iparosok Párisban.** Tegnap érkezett vissza Budapestre az a 200 iparos mester és legény, kiknek nagyobb része *Hegedüs* miniszter által küldetett ki a világkiállítás tanulmányozására. Iparosaink Párisban rendkívül lelkes fogadtatásban részesültek és a kiállítást hét napon át *Miklós* Ösön kormánybiztos vezetés alatt szakexpozitókra oszolva, alaposan megtekintették. A kormánybiztosnak eme nehéz munkájában segítségére voltak *Almássy* főfelügyelő, *Fischer* felügyelő, *Faragó* és *Krolop* tanárok, *Szalay* kereskedelmi muzeumi igazgató, stb., kik mind derekasan megféleltek feladataiknak. Az utazás technikai részének rendezésével a miniszter a menetjegyiroda főnökét, *Lángot* bízta meg, ki nagy szakavatottsággal végezte teendőit. A pályaudvar viszhangozott a hatalmas éjlenzéstől, amelylyel őt, valamint a minisztérium képviselőitben megjelent *Vig* Albert iparoktatási főigazgatót üdvözölték. A tanulmányúti ügyének kezdeményezője, *Szterényi* József miniszteri tanácsos ismét bizonyította, hogy iparunk fejlesztésére a kellő eszközöket használja fel és a hézagok pótlására mindig megtalálja a helyes módot.

— **Adomány.** *Pfau* J. fumei cognagyáros, udvari szalító főfelsége születésnapja alkalmából a Kínában megebesült és megbetegedett osztrák és magyar katonák részére ötezer üveg cognacot bocsátott a közös hadügyminiszter rendelkezésére.

— **Magyarország örültjei.** Magyarországon ezelőtt öt esztendővel írták össze az elmebetegeket s a statisztika nagy és szomorú tétellel szaporodott. Több mint huszonötezer örültet számoltak össze. Ez a nagy szám pedig nem is olyan nagy, mint általában a nyugati országokban. Azokban háromszáz épeszű emberre esik egy betegelméjű, míg nálunk csak minden hat-száznegyvenedik ember örült. Ezek közül csak 1919 volt ápolás alatt a tavalyi esztendőben az állami elmeógyógyító intézetekben, ami szintén kevés, de sok is, mert az örültek ápolása aránytalanul drágább, mint egyéb kórházi költségek. A lipótmezei gyógyintézeteiben például egy-egy ágynak csak az alapítási költsége több mint négyezer forint. Mindezt egy magyar, német és francia nyelven megjelent kimutatás mondja el, amelyet az állami elmeógyógyító intézetek tavalyi munkájáról adott ki a belügyminisztérium. A terjedelmes füzet tele van érdekes statisztikai adatokkal. Megfelel például arra a legfontosabb kérdésre, hogy micsoda arány szerint gyógyíthatók és gyógyíthatatlanok a betegek. A lipótmezei gyógyintézetből 1452 — az angyalföldiből 2051 — a nagyszébenből 398 — a nagykálliból pedig 184 százalék a gyógyíthatatlan beteg bocsátottak el. Persze csak olyanokat, akik nem közveszélyesek. Ezekből telik ki a nagy tábor csendes örült, amiből legalább egy kijut minden falunak. Gyógyultan vagy javultan kibocsátottak a lipótmezei intézetből 1633, az angyalföldiből 1489, a nagyszébenből 953, a nagykálliból pedig 394 százalékot a betegek közül. Érdekes az, hogy míg Budapesten tulzsufoztak az elmeagyógyító-intézetek, a két vidéki intézet betegforgalma aránytalanul kicsiny lenne, ha a budapesti intézetek le nem küldenék azokat a betegeket, akiket már képtelenek befogadni. A publikum bizalmatlan még ebben az irányban is a vidék iránt s csak Budapestre hozza a betegét, mintha itt biztosabb lenne a gyógyulás. A legtöbb elmebeteg nap számból került az intézetbe (484). Azután legtöbb a földműves (250), akinek egyáltalában nincs foglalkozása (273), tisztviselő (242), kereskedő (209), színész hat van az intézetekben ápolás alatt, tanár és tanító hatvanégy, tanuló hatvan, zenész és táncmester huszonhárom, szentes és apáca öt. Író pedig egy sinos.

— **Tűzveszedelem a monostorban.** *Teschentől* táviratozzák: Az Orosz-Lengyelországban levő *Csentsztohovai* monostor reggel óta lángban áll. A pálos-szerzet e híres monostora egyike a világ legnagyobb zarándokhelyeinek. A csentsztohovai pálosok, akiket Ulászló opoliai herceg, előbb Magyarország nádora 1382-ben Mária-Nosztráról telepített lengyel földre, mindig szoros érintkezésben voltak magyar rendfőreikkel s így a kolostorban számos magyar vonatkozású tárgyat őriztek meg. Ott van a többi közt Szent István és Szent László életnagyságu szobra, a magyar pálosok őseinek olajfestésű arcképesernöke. Szent Gellért, Fráter György arcképe s *Báthory* Lászlónak, a legrégebb magyar biblia-fordítónak képessége. A monostor kincstára is dugszagad. A többi közt ott őrzik a 2366 darab drágakövel és 213 gyöngyszemmel kirakott szőlőfőle formájú híres arany monstranciát, *Báthory* István kardját a magyar királyok régi egyházi adományait.

— **Sálcson bűnpöre.** *Sálcsonnak*, a perzsa sah merénylőjének bűnpörében, szeptember első hetében tartják meg a tárgyalást s a szájni es-füldtséket eljött. *Salson* védője *Legasse* ügyvéd lesz, ugyanaz, aki *Kavacholt* védte. A rendőrség még mindig kutatólan adatok után, melyek *Salson* előéletére világot vetnek. Legutóbb kiderítette, hogy *Salson* neve benne van abban a névsorban, melyet *Carnot* meggyilkolása után az anarkistákról összeállítottak. *Salson* egykori ezredparancsnoka úgy nyilatkozott, hogy *Salson* pontos és jó katona volt, ugyanynira, hogy soron kívül káplárrá léptették el.

— **Pánik egy templomban.** *Lisszabonból* táviratozzák: A *begonai* templomban egy gyertyatartó eldőlt és az égő gyertya a térdeplők közé esett. A templomban óriási pánik támadt, a tolongásban egy asszonyt eltiportak és sokan megsérültek.

— **Loie Fuller póra.** *Lote* Fullernak, az ismert szerpentintáncosnának csodálatos póra támadt avval az építómesterrel, aki a táncosné számára egy külön színházat épített a párisi világkiállítás területén. A júrosa építómestert se szóval, se bottal nem lehet rábírní, hogy a már kész építkezésekről szóló szemlélt-ját benyujtsa. Mivel pedig *Loie Fuller* végre is beosületes fizető, a kereskedelmi törvényeknél bepörölte a mérnököt s keresetében arra kéri a törvényeseket, hogy küldjön ki szakértőket, akik állapítsák meg a mérnök kiadásait és honoráriumát.

— **Tűzvesz.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozzák, hogy *Rozvágyon* tűzvesz pusztított, amely 36 házat sok melléképülettel, nagymennyiségű gabonát és temérdek háziállatot hamvasztott el.

— **A párisi kiállítás kitüntetései.** Nagyjában már ismeretes a párisi jury superieur munkálatainak eredménye. E szerint a magyar kiállítók a következő kitüntésekben részesülnek: 145 grand prix, 240 arany érem, 360 ezüst érem, 822 bronz érem, 209 elismerő levél; összesen tehát 1276 kitüntetés állapított meg a magyar kiállítók számára. A közreműködők számára megállapított kitüntetések nincsenek itt be-foglalva.

A kiállítási zsüri az I. csoportban (novelés-és oktatásügy) a következő résztvevőket tüntette ki:

Az 1. osztályban (népiskolai tanítás) a *Grand Prix*t a magyar közoktatásügyi minisztériumnak kisdödvőkért, és a horvát-szlavon kormányknak ítélte oda. Aranyérmeket kaptak: a Magyarországi Népiskolai Tanítók Egyesülete, a magyar tantervezőmuzeum, a szerajevói országos kormány népoktatásügyi osztálya, az operjesi tanítóképzőintézet gyakorló iskolája. Közreműködési aranyérmeket kapott dr. Gödz budapesti polgáriszkolai igazgató és a turóc-szent-martoni Matica irodalmi egyesület.

A 2. osztályban (középszkolai tanítás) a *Grand Prix*t a magyar közoktatásügyi minisztérium flokta-tásért, a magyar közoktatásügyi minisztérium leány-oktatásért, a boszniai kormány közoktatásügyi osz-tálya, a Magyar Nőképzőegyesület és az Erzsébet- királyné-leányiskola kapta. Aranyérmeket kapott a horvát-szlavon kormány, a magyar *Kogulovics* és társa cég és dr. Lendl Budapesten.

A 3. osztályban (felsőbb oktatás) a *Grand Prix*-t a budapesti magyar királyi műegyetemnek, a horvát-szla-von kormányknak. *Eötös* Lorant bárónak és a ma-gyar közoktatásügyi minisztériumnak ítelték meg. Aranyérmeket kapott a szerajevói országos kormány közoktatásügyi osztálya és a szerajevói országos muzeum. A délszláv tudományos és művészeti aka-démia Zágrábban, a magyar királyi bányászati és erdészeti akadémia, *Högyes* tanár, a magyar földtani intézet, *Lóczy* Laos egyetemi tanár, a magyar terméshittudományi társulat, a budapesti *Kisfaludy-társaság* és a magyar madártani központi intézet.

A 4. osztályban (szakoktatásügy) aranyérmeket kapott a budapesti országos mintarészle és a bu-dapesti iparművészeti iskola. Az *öböd* osztályban (mezőgazdasági szakoktatás) a *Grand Prix*t a magyar földművelésügyi minisztérium és a budapesti magyar királyi állatorvosi akadémia kapta. Aranyérmeket kapott a magyar-óvári mezőgazdasági akadémia, a magyar királyi földművelésiskolák kollektív kiállításra, a horvát-szla-von földművelésiskolák, a magyar királyi földmive-lési minisztérium erdészeti osztálya, dr. *Bayér*, a deb-receni magyar királyi gazdasági iskola és *Zimmermann* lovag. Közreműködési aranyérmeket kapott dr. *Hutyna* Ferenc (budapesti állatorvosi akadémia) dr. *Kossuthy* dr. *Linnart* és dr. *Talmayer* (magyar-óvári mezőgaz-dasági akadémia), dr. *Nádas* és dr. *Rátz* (buda-pesti állatorvosi akadémia), *Mollin* (horvát-szla-von mezőgazdasági iskola), dr. *Müller* (debreceni földmü-velésiskola).

A 6. osztályban (kereskedelmi és ipari oktatás) a *Grand Prix*t a magyar kereskedelmi minisztériumnak, a szerajevói, foci és livorói bosznia-hercegovinai ipar-művészeti iskoláknak és a horvát-szlavon kormány-nak ítelték oda. Aranyérmeket kapott Budapest székes-főváros, a magyar államvasút központi és északi műhelyének iskolája és a *Gerlach* és *Schenk*-cég Buda-pestben. Közreműködési aranyérmeket kapott: *Horovits* lovag (szerajevói iparművészeti iskola), *Novelly* (ma-gyar kereskedelmi minisztérium), *Müller* és *Vig* (má-v. északi műhely), *Vidéky* (budapesti közszéki iparra-ziskola), *Illis* (budapesti felsőbb iparművészeti iskola), *Fall* kisasszony (kolozsvári leányipariszkola), *Nend-ricshé* (budapesti leányipariszkola), *Hegedüs* (budapesti felsőbb iparművészeti iskola) és *Lolá* (zágrábi ipar-iskola).

A világiállítás II. csoportjában (művészetek) a következő magyar és osztrák művészek kaptak ki-tüntetést: Versenyen kívül: *Pausinger* Ferenc, *Bernatzik* és *Drozik*. *Grand Prix* *Denczer* Gyula és *Klimt*, arany-érmeket: *Csók*, *László*, *Angeli*, *Hynai* és *Mehhofer*. Azonkívül még többen kaptak ezüstérmeket.

— **Tanügyi hírek.** Az operjesi ev. ker. kolle-gium főgimnaziumában az 1900/1. tanévre szóló be-irások augusztus 10-14. napjain tartatnak; a beirásokat megelőzőleg augusztus 30 és 31. nap-jain tartják a felvételi, javító és esetleg magánvizs-gálókat. A kollegium főgimnazium növendékei val-lastelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a kolle-gium kebelében fennálló tapintézet kedvezményeiben.
Dr. *Málnai* Mihályné-Silbermann Anna nyilva-nossági joggal felruházott leány tan-és nevelőinté-zeletében (Terecz-kört 39.) a beirások szeptember hó 1-től 6-ig tartatnak.

A váguhelyi államilag segélyezett izraelita real-iskolában a beirások augusztus 31-iktől szeptember 4-ikéig lesznek. A beiratsi díj 11 korona. A pói- és felvételi vizsgákat augusztus 30-ikán és 31-ikén tartják.

— **A müncheni sakkverseny.** Münchenből te-legrafálják nekünk, hogy a *Pillsbury* és *Schlech*-er közt lefolyt szűkebb körű mérkőzésen a második játsz-mát 58 húzás után *Pillsbury* nyerte meg. *Pillsbury* a figu-rák rendkívül ügyes köleszős elszedésével előnyös helyzetet teremtett magának és amikor a pártit meg-nyerte, neki is, ellentétlenek is csak tornya és pa-raszta volt. Holnap a két ellentel nem mérkőzik.

— **Jótekönyv táncmulatság.** A Budafokon ala-kuló Erzsébet menház javára *Barfay* Margit urónő és *François* Lajos védnöksége alatt augusztus 18-an szombatn színelőadással egybekötött táncmulatságot rendeznek. A mulatságon a Dolovai nábob lánya kerül színre.

— **A belga király és a flooska.** Lipót belga királylyal vidám kis kaland esett meg a minap. Ad u-tánsával sétált az ostendei tengerparton, ahová az utóbbi időben gyakran eljárt, hogy a fürdőben vég-zett építkezéseket megnézze. Az ilyen sétákra bő fehér nadrágban, világos szürke házi kabátban és fehér panamakalappal járt el, úgy, hogy aki nem ismerte, könnyen valami derék polgárnak né-zhette. Hát a mint sétál az adjutánsával, annyira elmélyedtek a diskursusba, hogy nem veték észre a part homokjában azt a halmot, amit egy kis flooska, valami három éves, fáradtságosan összehordott. A király bizony belegázolt és elrontotta. Csak akkor vette észre, hogy mit mivel, amikor a csöppesség az ásjával neki esett. A közelben lévő anyja látta a hősieséget s nagyon büszke akart lenni, de csakha-mar inkább ijedezni kezdett és boosánatért behogott. Mondani sem kell, hogy a király megbocsátott, sőt megígérte a flooskának, hogy legközelebb kártérítést fog adni neki.

— **Mit fogyasztanak a katonák.** Ham-burgból a minap indult el négy hajón a szélső keletre indított expedíciós hadtest, s ez a had-test a hat-hét heti utra a következő mennyiségű éleeséget vitte magával: 177.000 font friss húst, 20.000 fontnyi eleven marhát, 213.000 font füst-tölt és szárított húst, 4700 fontnyi szárnyast és vadat, 3000 font friss halat, azonkívül prezervált halat, kaviárt, tengeri és folyami rákot, heringet, stb. továbbá 8900 font sonkát, 5000 font hurkát, 8800 font sajtot, 2205 szelence spárgát 13.000 szelence zöldséget, 631 szelence gombát és rop-pant mennyiségű ugorkát, eklát mixed-picklest; 9000 font hagymát, 80 láda narancsot, 45 láda citromot, 21.000 darab tojást, 11.900 liter és 50.500 szelence tejet, 125.000 font vaját, 4200 font árpakását, 2500 hordó lisztet, 274.000 font darát, rizst és száraz főzeléket, 3100 font laskát, 1100 font diót és mandulát, 850 font és 510 üveg lisztet, 5 font vaniliát, 2800 font és 63 üveg mustárt, 43.000 font sőt, 92.200 font cukrot, 31.500 font aszalt gyümölcsöt, 1060 üveg tábla-olajat, 700 font kakaót, 62.800 font kávé, 3300 font téát, 11.300 liter ecetet, 3820 font lekvárt, 280 üveg gyümölcs-szirupot, 15.000 font szelencézett gyümölcsöt, 400 font komlót és malátát, 4000 font nyers gyümölcsöt, azután 325.000 font kenyeret, 2500 font kétszersültet, 25.000 font friss főzeléket, 35.000 font szárított főzeléket, 16.000 font savanyított káposztát és 260.000 font burgonyát. Mindezt pedig lebbilitik 3700 hordó, 528.000 nagy és 19.000 kis üveg sörrel; 2200 nagy és 1220 kis üveg pezsgővel, 1200 nagy és 4400 kis üveg vörösborral, 11.700 nagy és 5500 kis üveg fehér-borral, 1450 üveg portóival, madeirával és sherry-vel, 7850 üveg szeszszel és likőrrel, 19.500 üveg kőmennyessel és rummal, meg 29.000 üveg sava-nyuvizsel. Folyadék dolgában ott van még 1000 üveg málna-ecet meg 3900 liter citromlé és vé-gül a legénység számára 8600 liter vörösbor.

— **Az 1901-ik esztendő.** Angolországban ér-sen el van terjedve az *Almanach Old Moore's*, amelynek 1901-iki kiadása már megjelent. Ez alka-lommal mozgalmas esztendő igr az *Almanach*. Franciaországban az év első hónapjaiban politikai zavarok támadnak. Indiában február és március hó-napjaiban nagyon rosszul állnak majd az ügyek, májusban pedig Irországban lesznek zavargások. Az anarkizmus júniusban ismét veszedelmeket fog o-si-nálni, s a spanyol királynak alattomos ellen-ségek ellen kell védekeznie. Juliusban a Kele-ten lesznek nagy események, sok izgalmas ka-tasztrófa esik meg majd ebben a hónapban. Pestis és éhínség zudul rá újra Indiára az ősszel s Hollandiát és fiatal királynőjét veszedelem fenyegeti. Novemberben fölkelés a lözongás lesz Indiában és Egyiptomban, decemberben pedig zavargások és öldöklések lesznek napirenden. Elég változatos pro-gram egy esztendőre s most már csak kevésük, mennyiben válik be a jóslat.

— **Nyilvános távbeszélő állomás a Znglget-sen.** A budapesti m. kir. posta-és távüzenetigazgatóság a budapest-zugligeri postahivatalnál nyilvános távbeszélő állomást rendeztet be és azt a tegnapi napon ada-tá a forgalomnak. Ezt a nyilvános távbeszélő álla-mást forgalomba helyezése után a budapest-zugligeri postahivatal táviratok elfogadásával és továbbításával, valamint a nála jelentkező felek beszélgetéseinek a helyi, környékbeli és helyközi forgalomban leendő lebonyolításával fogja megbízni. A díj a helyi forga-lomban 5 perig tartó beszélgetés után 20 fillért, a környékbeli forgalomban 5 perig tartó beszélgetés után 1 koronát, a helyközi forgalomban pedig 3 perig tartó beszélgetés után 2 koronát tesz ki. A táv-iratok után a hivatal a rendes tarifaszéri díjat szedi be.

— **Eigázolt részeg ember.** A kőbányai uton a vámbáz előtt tegnap este a 202. számú villamos el-gázolt egy ismeretlen embert. A halottban *Mátyás* János volt pénzügyéri fővigyázót vélük fölismerni, akit az eligázolás előtt néhány perccel részegen láttak a sineken botorkálni.

— **Tiszt urak, a masszörök.** Egy-két or-szággal odébb, de még mindig Európában, mi-lyen más az állapot, még a társadalmi megítélés. Svédországban nem él meg a párbaj. A pofont, a sértést mind a bíró intézi el. Nem duellal ott sem a diák, sem a kereskedő, sem a katonatiszt. Sőt Svédországban a katonatiszt még masször is és azért nem volna párbajképtelen, ha divatban volna is a párbaj. Egész komolyan, Svédországban nagyon sok katonatiszt foglalkozik masszázssal és a női fürdőhelyeken nagyon ked-veltek ezek az elegáns dögönyözők. Ezen semmi megütközni valót sem találnak, leg-feljebb néhány svéd kontesszencia a mamája nem szereti, ha a leányai a masszázs idején kívül is érintkeznek az ilyen urakkal. A bálbizottságoknak van ezért a legkényesebb helyzetük ebben a do-logban, mert mint tisztakat meg kell hívni ezeket a gentlemaneket, mint masszöröket ellenben távol kell tartaniok őket, mert a túlkényes társaságokra nézve lehetetlenek és így a bál fényét veszélyeztetik. Egyes bálbizottságok mégis meghívják a masször-tiszteket, mert nem tudnak más kibuvót, ezek aztán maguk oldják meg a csomót. Köszönik szépen az invitálást, de nem kérnek belőle. Ok bizony nem fognak összeveszni a pácienseikkel s egy keringőért nem kockáztatják a jövedelmüket. Sok tiszt még külföldre is elmegy masszörnek s azért nem vesztii el a kardbójját. Néhány esztendő múlva, ha egy kis pénzmagra tett szert, haza jön és tovább készíti ki a svéd legénységet a háborura. Olyan ize van ennek az állapotnak, mintha szegény volna a haza s nem lehetne paradés élellet nagyon megterhelni a kasszáját. Hát egy kis mellékereset után kell látni a tiszt-uraknak.

— **Ösvilági lábnymok.** Tarnóc nógrádmegyei község határában érdekes leltre bukkantak. A híros tarnóci kövült fa szomszédságában a patak medré-ben sajátos képződményeket figyeltek meg, melyek-ről dr. *Böckh* Hugó, a selmei bányászati és erdészeti akadémia tanára megállapította, hogy azok harmad-korbeli állatok lábnyomai. A nyomok egy homokkő-pad tetején fordulnak elő. *Böckh Szontágh* Tamás bá-nyatanácsossal együtt azon fáradozik, hogy a ho-mokkőből egy nagy lapot kiemelve a rajta levő nyo-mokat a pusztulástól megmentsék.

— **A Dreyfus-pór áldozata.** Párisból ír-ják, hogy *Begouen* vezérkari kapitány Szenegál-ban sárgalázta esett és meghalt. Ez a szeren-esetlen katonatiszt a Dreyfus-pórnek esett áldo-zatul. Heves vérmérséklete belekeverte ebbe az áldatlan küzdelemba, amely annyiak vesztét okozta. Annak idején *Begouen* kapitány levelet intézett *Trarieux* volt igazságügyi miniszterhez, aki a revizionisták vezére volt. Ebben a levélben élesen megtámadta *Trarieux* s többek közt a kö-vetkezőket írta neki:

... Vannak gyalázatosságok, amelyekért bü-n-tetés jár. A pellengér már fol van állítva, s az ön neve ott lesz a modern Judásé és a vénsé-gére jó ügyek megrontójává vált pornográfá közt. Ön a franciellenes ügyek legállhatosabb munkása. Bármely pontján a világnak harcoljon is Franciaország, biztos lehet a felől, hogy ön az ellenségei közt találja. Önnek mindegy. Ön felváltva és mincien erőlködés nélkül angol vagy német.

A levél azzal végződik, hogy "nincs a francia nyelvben olyan inzultus, amely az ön pimaszságát jellemezné." A kapitány a levél alá aláírta nevét, rangját és lakását s felszólította *Trarieux*rt, hogy ha akarja, jelentse föl. Az igaz-talanul gyalázott *Trarieux* ezt meg is tette. A hadügyminiszter *Begouen* kapitányt azért bü-n-tette meg, hogy előbb vidékre, majd Szenegálba küldte. D szervezete nem bírta el az ottani kli-mát, most sárgalázta esett és meghalt.

— **Mérges virágok.** *Czerwinska* Julia asszony, amint megírtuk, a párisi kínai követet nagyon re-gényes módon akarta eltenni láb alól. Levélben mér-ges virágokat küldött a követnek, aki helyett azon-ban titkára bontotta föl a levelet s súlyosan meg-betegedett. *Czerwinska* asszonyt a rendőrség azonnal letartóztatta. Kiballgatása alkalmával azt állította, hogy a merénylőt nem ő, hanem X. grófné kö-vette el csak azért, hogy őt kompromittálja. Ebből a tarthatatlan kifogásból arra következtet a rendőrség, hogy *Czerwinska* asszony üldözési mániában eszen-ved. A St. Vincent de Paulus zárda tagjai azt állít-ják, hogy a merénylőt gyakran segélyezték s már régóta örülnek ismerik.

— **A kínai jóslat.** A kínaiak, akik egyszerre négyszázszentes jóslatokat produkálnak, most ki-ásták azt a jövendőmondót, aki már 1500-ban meg-jövedőlte a mai állapotok bekövetkezését. A jóslat szerint, az Urnak 1900-ik esztendejében öt birka (*Yang*) érkezik Kínába, hogy az országot meggyó-gyítsa, de ezt az öt birkát egy mendve (*Tsoong*) föl fogja falni. A yang szó idegenekét, a tsoong szó pedig generális is jelent. A kínaiak most úgy ma-

gyarazzák meg a dolgot, hogy az öt birka, az az öt idegen nemzet, amely reájuk rontott, a generális pedig az a vitéz kínai, aki a mennyei birodalmat meg fogja szabadítani az európaiaktól.

— **Duse keserve.** A nagy Duse még nem találta meg azt a megnyugvást, melyet nagy művészek a forrongás és szilaj alkotások után megtalálnak. Mind a mellett már objektív kritikussá lett s nemcsak szerepeket ítélt meg, hanem magát a színművészetet is. A minap egy angol író Arthur Symons látogatta meg, aki előtt a nagy tragika kiöntötte a szive keservét.

— **Tudja-e, hogy lehetne megmenteni a színművészetet?** kérdezte látogatójától. — Ugy, hogy el kell pusztítani a színházat. Az lenne a legjobb, ha egy pestis elvinne minden színészt és színésznőt. Megmérgezik a levegőt, lehetlenné teszik a művészetet. Nem drámákat, hanem darabokat játszanak a színház számára. *A görögökhöz kellene visszatérnünk s a szabadban játszunk.* A dráma meghal a parketten, a páholyokon és belehal a toalettekbe, meg azokba az emberekbe, kik azért jönnek a színházba, hogy ebédjüket megemészessék. Shakespeare és a görögök óta nem volt nagy drámaíró. *Hedda Gabler, Nora és a többi* nem az, ami nekem kell. Nekem Róma, Colosseum, az Akropolisz, Görögország, a szépség kell. Maeterlinck olyan, mint egy virág, de csak kődszerű alakokat s szellemeket nyújt. Próbáltam s nem sikerült. Arra vagyok kárhóztatva, hogy Sardout és Pinerolt játszsam. Majd jön valamikor egy szép, fiatal asszony, ki megeseleksi azt, amiről én álmodom, de én már fáradt vagyok, az én koromban nem lehet előlről kezdeni.

— **Egy örült rémtette.** Berlinből táviratozzák, hogy ma éjjel Charlottenburgban Horowitz Ottó fogorvos örült állapotban borzalmas gyilkosságot követett el. Horowitz, aki egy fájdalmas fülbetegsége következtében az utóbbi időben buskomor lett, tegnap este menyasszonyával és fivérével egy charlottenburgi vendéglőben volt. Horowitz ott oly különösen viselkedett és betegségről oly kétségbeesetten nyilatkozott, hogy fivére nem akarta egyedül hagyni, hanem elment vele lakására és nála halt. Ma reggel a ház lakói Horowitz lakásából több revolverlövést hallottak. Mintán feltörték az ajtót, Horowitz fivéré a földön heverve eszméletlenül találták és Horowitz nyugodt hangon kijelentette, hogy fivérért megölte, maga pedig mérget vett be. Horowitzot letartóztatták, de mielőtt a fogházba kísérték, meghalt. Fivére a halálal vívódik.

— **Halálhír.** *Verner József* vallás- és közoktatásiügyi, minisztériumi számvizsgáló 14-én meghalt. Az elhunytat ma temették el.

— **A szombathelyi sikkasztó.** Szombathelyről jelentik, hogy a biztosító büntügyi zárlatolt *Zoltán Győző* államépítészeti főmérnök vagyonára a vizsgálóbíró 12-én foganatosította. A család 2500 forintot ajánlott fel az alispánnak, ha ennek ellenében kijelentik, hogy ezzel az összes kár meg van térítve. A vármegye alispánja azonban az ajánlatot nem fogadta el. *Zoltán* főmérnök, mikor bűnét családja tagjai előtt beismerie, az elsiszkasztott összeget 5000 koronára mondta. A kereskedelmi miniszter időközben Szombathelyre küldte *Havas Artur* miniszteri számellenőrt, aki ma néhány száz forintra menő hiányt konstatait. Abból a körülményből, hogy *Zoltán* e hó 9-én egy prágai rokonát meglátogatta, nyilvánvalóan kárik tetszik, hogy utjának iránya Hamburg, illetőleg Amerika. Az Északnémet Lloyd menirendje szerint e hónap 11-én kellett a sikkasztónak Hamburgból a *Germania* fedélzetén indulnia és ebben az esetben e hónap 20-án reggel már Amerikában lesz. Dr. *Károlyi* királyi tanácsos alispán elnöklése alatt résztvettek a vizsgálóbizottság záró ülésén *Nagy Jenő* főügyész, *Frank Armin* kir. mérnök és *Koller Kálmán* főszámvevő. A bizottság az összes hamisítványok tüzetes átvizsgálása után megállapította, hogy *Zoltán* a vármegyei alispából 8899 K. 7. f. sikkasztott.

— **Házasság.** *Gold J. B.* eljegyezte *Kerpelen Róza* kisasszonyt Veszprémből.

— **Szerelmi dráma.** *Bartha Viktor*, a Kézdivásárhelyen állomásozó honvédség egyik közszereplőben álló derék főhadnagya már régóta udvarolt *Tóth István* szeszgyáros és nagybirtokos egyetlen leányának, *Idának*. A fiatalok kölcsönösen megszerették egymást, aminek a szülők is örültek, mert ők is megkedvelték *Barthát*. A vagyontalan, de jó családból származott *Bartha* Viktor pár héttel ezelőtt szabadságra ment és eközben megtartotta eljegyzését *Tóth* Idával. A leány gazdag szülei nem akarták, hogy leendő vejük tovább is szolgáljon, miért is a főhadnagya beada lemondását. A szülők csak ezután tudták meg, hogy a fiatal tisztnek gyógyíthatatlan betegsége van, mire kijelentették, hogy a házasságból semmi sem lehet. *Tóth* Ida utolsó kísérletet tett tegnap este szülei beleegyezésének kinyerésére, de ők ezt leányuk iránti szeretetből so- adhatták meg. A

szerelemekben erre szörnyű elhatározás érlelődött meg. *Bartha* cinkóli-oladot adott a leánynak és miután meggyőződött, hogy az megitta, kiment a temetőbe és halálánkon ölte magát. Alig néhány peronyi haláluta után mindkettő meghalt. A hír gyorsan elterjedt a városban és mindenhol legnagyobb megdöbbenést keltette.

— **Egyházi hangverseny.** A *Mátyás-templom* karszemélyzete Szent István napján az országos főistentisztelet és körmenet után 10 órakor délelőtti egyházi ének- és zeneelődést rendez. A műsoron van *Palestrina, Cherubini, Liszt Ferenc, Beethoven Gyula és Bogács* két régi egyházi énekén kívül *Asztorga „Stabat Mater”*-je.

— **Uj gyógyszerár.** Földes Kelemen aradi gyógyszerész a napokban helyezett át gyógyszerárát saját újonnan épült palotájába. Az új gyógyszerár mintaszerű berendezésével látványossága Arad városának.

— **A Dana titka.** A Rudolf-rakodópart közelében egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Dunából. Személyazonosságának megállapítása céljából az orvosainc boncoló intézetre szállították.

— **Fellémelt öngyilkos.** Megirtuk, hogy a Csata- és Gümbs-utca sarkán egy feketébe öltözött férfi melibe löte magát s haldokolva került a Rókus-kórházba. Ma felismerték az illetőt, aki *Trencsényi János* nyírbaiki születésű 43 éves kőműves paller. A szerencsétlen ember nagy nyomora miatt vette kezébe a gyilkoló szerszámot. Nőgorának levelet írt, amelynek végső passzusa ez:

— Nem bírom már tovább kitartani, meg kell válnom az életől.

— **A Telefon Hírmondó katonai- és cigányzene-közvetítése.** A beszélő újság ma este 8 óratól 11-ig — mint minden nap — előfizető nek szórakoztatására felváltva katonai- és cigányzenét közvetít. A zeneközvetítés mellett 1/49 órakor fölolvastatja a *frankfurti, párisi és londoni* tizedek árgyészéseit, fél 10 óratól 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat. Ugy a zenének, mint a fölolvastások kezdetét mindig riaszójei előzi meg, hogy ezáltal az érdeklődőket figyelmeztesse.

(x) Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtéit

A király születésnapja.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, augusztus 16.

— **Az egész ország készülődik a holnaputáni ünnepnapra, a király hetvenedik születésnapjára.** A főváros már holnap lobogódsít őt. A középületeken kívül föllobogózzák a hidakat, a kikötőket, hajókat és az összes magánházakat. A kivilágításra, mely holnap este lesz, rendkívüli előkészületek történnék. A Duna két partján, a korzó mentén ár-bocokot állítanak föl s ezekre helyezik a villamos ivlámpákat. Az állami hidakat szintén kivilágítják. A Gellérthegyen, Sashegy és a Sváohegy egyes pontjain örömtűzöket raknak.

Augusztus 18-ikán reggel kilenc órakor disz-szemle lesz a budai Vérmezőn. A budapesti hely-örög teljes d szben vonul el herceg *Lobkowitz* Rudolf hadtestparancsnok előtt. Megelőzőleg a Vérmezőn felállított templom-sátorban tabori mise lesz, amelyet *Ványa Ferenc* katonai prépost-plébános szolgált. A szemle után herceg *Lobkowitz* hadtestparancsnok diszebedét ad budavári palotájában, a belvárosi tiszti kaszinóban pedig 300 terítékes diszlokálma lesz.

Szombaton reggel három katonabanda ébresztője hirdeti a király hetvenedik születésnapját. A 69. ezred bandája a Hadik-kaszárnyából indul s a Gellért-parton, Döbrentey-utón, Lánchid-utcán és Albrecht-utón át a Disztérre vonul, honnan a Tárnok-utón, Országház-utcán át megy a Nándor-térre s az Uri-utón át megy vissza a Disztérre, majd tovább a Szent György-téren át a várbeli főúrszéghez s innen a Színház-utcán, Albrecht-utón és Döbrentey-utcán át vissza a kaszárnyába. A 44-ik ezred bandája a Nádasdy-kaszárnyából indul s a Soroksári-utcán kimegy a Ferenc-körútra, innen az Üllői-uton megy végig a Szent István-kórházig és a Védgát-utcán vissza a kaszárnyába. A 32-ik ezred bandája a Károly főherceg kaszárnyából indul s a Nádor-utón, Föld-utcán át kimegy a Váci-körútra és a Klotild-utcán át megy vissza a kaszárnyába.

A hivatalos főistentisztelet augusztus 18-ikán délelőtti 10 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, ahol meg fognak jelenni az állami, megyei és városi hatóságok fejei, továbbá a külföldi államok képviselői. A Tedeumot *Vasary* Kolos biboros herceogprimás tartja nagy és fényes szegéddel. Isten-tisztelet után lesz az üdvözlések átvétele a budai miniszterelnöki palotában.

Annak a megállapítása céljából, hogy a király születésnapját a székes főváros miként ünnepeje meg, a törvényhatósági bizottság ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, *Márkus József* főpolgármester elnöklése mellett. Az ülés megnyitása s a közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő tagok kinevezése után, a

főpolgármester beszédét mondott, amelyet a bizottsági tagok állva hallgattak végig.

— **Ó eszásári és apostoli királyi felsége, legkegyelmesebb urunk, királyunk —** ugymond — e hónap 18-ikán tölti be az életének 70-ik évét. (Éljenezés.) Budapest székesfőváros közönsége mindenkor benső ragaszkodással, törhetetlen hűséggel és változhatatlan szeretettel viselteti. Ó eszásári és apostoli királyi felségének legmagasabb személye iránt. (Zajos éljenezés) és minden kínálkozó alkalmat fölhasznál arra, hogy ez érzelmeinek méltó kifejezést adjon. A hűség, a ragaszkodás és a szeretet, amelyek nem pusztán az alattvalói kötelességnek buzgón ápolat érteében, hanem egyuttal szívünk, lelkünk mélyében bírák kiapadhatatlan forrásunkat, bizonyára még fokozottabb bensőséggel fognak megnyilatkozni e hó 18-án, mint amely napon. Ó felsége születése napjának 70-ik fordulóját fogjuk megünni; és én meg vagyok győződve arról, hogy a székesfőváros törvényhatósága, a székesfőváros minden egyes polgára óhajtsának tettem eleget, amidőn a mai rendkívüli közgyűlést összehívtam a végbéli, hogy a székesfőváros részéről ez örvendetes alkalomból teendő intézkedéseket megállapítsa. (Helyeslés.)

— **A felszáradot meghaladó idő, t. közgyűlés, amely alatt ó felsége, legkegyelmesebb urunk, királyunk Magyarország trónján ül, egyik legnevezetesebb korszaka lesz hazánk történelmének.** Telve volt az sulyos megpróbáltatásokkal, nehéz küzdelmekkel királyra és neuzetere egyaránt. De e megpróbáltatásokból, e küzdelmekből király és nemzet közös munkájának segítségével diadalmasan emelkedett ki az újászlétt Magyarországot, hogy ezereves mult után ősi szabadságának, jogainak, alkotmányának teljes birtokában, kulturális és közgazdasági alkotásaival lerakja szilárd, megingathatatlan alapjait a második évszázadnak.

Buzgó foházzsal kérjük Istent, — végző a főpolgármester — tartsa és éltesse ó felségét, legkegyelmesebb urunkat és királyunkat meg évek hosszú során át erőben, egészséggben; tartsa és éltesse javára a hazának, örömeire és boldogítására hű magyar nemzetének. Eljen a király! (Hosszantartó, lelkes éljenezés, taps.)

Az éljenezések lecsillapulta után a főpolgármester átadta a szót *Rózsavölgyi Gyula* helyettes polgármesternek, aki a tanácsnak az ünnepségekre vonatkozó következő javaslatait terjesztette elő:

1. Az ünnepély napján az évi augusztus 18-án a főváros területén levő templomokban és imaházakban tartandó hálaadó istentiszteletben hatóságilag képviselteti magát.
 2. Ugyanaz napon a főpolgármester ur vezetése alatt a miniszterelnök ur úján lekes örömeinek, a legalkotmányosabb királyi iránti halásának, alattvalói hódolatának és tantoríthatatlan hűségének küldöttségileg fog kifejezést adni.
 3. Az évforduló megörökítésére jótékony cőra alapítványt tesz.
 4. Az ünnepély napján a főváros hatóságának összes hivatalában szünet tartandó.
 5. Az ünnepély napján a fővárosban levő épületek zászlókkal díszítendők.
 6. Az ünnepély előestéjén, azaz augusztus hó 17-én este általános kivilágítás rendeztessék és a főváros középületei, valamint egyes kerületek fényesen kivilágíttassanak.
- A közgyűlés a tanács javaslatait egyhangulag elfogadta s ezzel az ülés véget ért.

A főváros összes templomaiban hálaadó istentiszteleteket fognak tartani. A budapesti ev. ref. egyházközség szombat délelőtti 10 órakor a Kálvin-teri, délelőtti 9 órakor a Fazekas-teri templomban hálaadó istentiszteletet tart. A Kálvin-teri templomban Papp Karoly, a Fazekas-teriben Haypál Benő végzik az isteni szolgálatot. A budai izraelita hitközség 18-án délelőtti 10^{1/2} órakor ünnepi istentiszteletet rendez a hitközség templomában (II., Öntőház-utca 5.).

A Fehér-Kereszt Hadastyan-Egylet diszválasztmányi ülést tart, azután az egylet 30 tagból álló zenekara fátylakkal bejárja a nagy körutat.

Nagy-Szeben, augusztus 16.

Szeben vármegye törvényhatósága ma délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a királyhoz 70-ik születése napja alkalmából intézendő felirat volt. Az állandó választmány azt indítványozta, hogy három nyelvű és pedig magyar, német és román feliratot intézzenek ó felségéhez, az alispánt pedig utasítsák, hogy ezt a felíratot a belügyminisztérium útján juttassa el a királyhoz és egyuttal táviratilag értesítsék a miniszterelnökört erről a határozatról. A felirati javaslatot és a vele kapcsolatos indítványokat vita nélkül lelkes éljen! hoch! és szetrasca! kiáltással elfogadták.

Nagy-szeben, augusztus 16.

Ó felségének születésnapja alkalmából *Metianu* metropolita körlevélben az egyházmege összes plébániáit utasította, hogy nemcsak szombaton, e hó 18-án, hanem vasárnap, e hó 19-én is imákat mondjanak a királyért.

Bécs, augusztus 16.

A *Neues Wiener Tagblatt* jelentése szerint az uralkodó 70-ik születésnapja alkalmából 56 Ausztriában élített büntetetlenek megkegyelmezett. Ezek közül 37 férfi és 19 nő. Az utóbbi közt 16 gyermekgyilkos van.

Legyünk csak türelmessel, néhány hét múlva megjelen már valamennyiünk szobalányának az arcképe, a klisékről itélve ugyanis az arckép-árszabás jutányos és így lehet rá reményünk, hogy a mindnyájunk érdekeitől küzdő Cseléd Újság legközelebbi száma már husz éves lesz. Különben az új lapnak igen népszerű a kiadóhivatala, augusztus 19-ikén előfizelői számára, — a párisi Figaro jourjai mintájára — népszerűen rendez az úpesti népszíntet. A mulatság zárkörü, de egy jegy előre váltva husz fillér.

Meg kell még emlékeznünk A vér című eredeti drámáról, amelyet Morján Árpád szerkesztő írt. Az egyfelvonásos premierà a népünnepon lesz, de a darab első része a Cseléd Újságban már olvasható. A szerző az ultramodernek közé tartozik, ami rögtön kitűnik, ha Sándornak, a darab egyik szereplőjének, e néhány mondatát meghallgatjuk:

— Tegnap délután óriási közönség részvétel mellett három halottat vitték ki a temetőbe. Egyszerre temették el Szabó Lajosé a meggyilkolt felügyelőt s Nagyt a gyilkost, aki tudvalegőleg magára üttette fegyverőt akkor, amikor látta, hogy a gyilkosság színhelyéről egyenesen a börtönbe vinnék. Harmadiknak a szegény Nagynét vitték a temetőbe, aki éppen a gyilkosság napján egy fiúgyermeknek adott életet. A gyilkos neje meghalt a nélkül, hogy megtudta volna: mi sorára jutott a férj. S mind e szomorú események betetőzésére Szabóné, ki szintén csak a minap lett egy fiúgyermek anyjává: a borzasztó események folytán megőrült. A szerencsétlen asszonyt dr. Révész gyógyintézetébe szállították.

Ne tessék megijedni, Révész doktort nem sujtotta eddig még semmi katasztrófa! Talán a következő felfedezésben.

A közhasznú hetilap — ezekután minden külső befolyás nélkül kijelenthetem — megérdemli, hogy helyét foglaljon minden előkelő szalon asztalán.

SZÍNHÁZ, ZENE.

A Vígyszínház első ujdonsága. A Vígyszínház, amely szeptember elsején nyitja meg kapuit, új évadjában szintén korán fogja megkezdeni ujdonságainak sorozatát. A színház első ujdonsága, mint értesülünk, a *Fernande házassága* című francia bohózat lesz, amelynek rendkívül nagy sikere volt Páris-ban.

A Népszínház új évadja. A Népszínház az idén is tudvalegőleg szeptember elsején kezdi meg előadásait. Az évad első ujdonságát az igazgatóság szeptember első felében tartja meg s minthogy a múlt évadban a darabok nagy sikere folytán nem lehetett a tizenkét ujdonságra hirdetett *première-bérlélet* lejárni, a *première-bérlők* a *Népszínház* főpénztárára vagy visszaszereshetik a tizenkettőik *première* eső *bérlészetet*, vagy átszámitathatják az új *première-bérlétre*, mely szeptembertől kezdődik. Ismét tizenkét előadásra. A régi *première-bérlők* eddigi helyeiket a mai naptól fogva augusztus 31-éig újíthatják meg a *Népszínház* főpénztárára bármely nap délelőtti 11—12 óra között. Szeptember 1-étől fogva a megmaradt helyeket új jelentkezőknek fogják kiadni.

Hegyi Aranka a Városligeti Színkörben. Hegyi Aranka, a *Népszínház* kiűnt művésznője, szombaton néhány estére terjedő vendégzereplést kezd a *Városligeti Színkörben*. A művésznő A *cigánybáró* Saffijában lép fel s minthogy az előadás a király születése napjára esik, a *Városligeti Színkör* személyes előzőleg *Éljen a király!* címmel nagy némaképet mutat be. Hegyi Aranka vasárnap a *Denevér* Adéllját fogja játszani s még A *madarász* című operettben is fel fog lépni. Ebben az utóbbi előadásban *Halász* Ede baritonista is fellép vendégként.

A megfélembezett Napoleon ösém. Irunk róla, hogy *Lautenburg* berlini igazgató a most következő évadban be akarta mutatni *Guiti* Somának és *Bákos* Viktorának a *Vígyszínházban* nagy sikert aratott bohózatát, a *Napoleon ösémot*, de a berlini cenzura nem engedte meg a darab előadását, mert megbotkosodott attól a nagyon is ártatlan pikantériától, hogy a darab második felvonásában egy eszokolódzó párnak az árnyképe jelenik meg egy leeresztett függönyön. Berlinből most arról értesítettek bennünket, hogy *Lautenburg* igazgató nem nyugodott bele a tulszemérmes berlini cenzura határozatába, hanem megfélembezett a határozatot. Nem lehetetlen tehát, hogy a két magyar szerző pompás bohózata mégis színpadra kerül Berlinben.

A Magyar Színház első ujdonsága. A Magyar Színház két eredeti ujdonsággal kezdti meg az idei ujdonságainak a sorát. A színház első ujdonsága még szeptember havában, ifj. *Bokor* Józsefnek *Harc a milliókért* című énekes fővárosi színműve lesz, amely még a múlt év repertoire-járól szorult le. Második ujdonsága a színháznak *Sziklás* Kornélnak:

Koldus és királyfi Mark Twain hasonló című elbeszélése után készült, háromfelvonásos operettje lesz, amelynek szövegét és zenéjét *Sziklai* írta. Az operettben a koldus szerepét *Ledofsky* Gizella, a királyfi *Feledi* Boriska, a *Magyar Színház* új tagja fogja játszani. Ugyancsak ebben az operettben fog bemutatkozni mint a színház szerződött tagja, *Blaha* Sárika is. Az operett bemutatója október elején lesz.

Páris új képekkel és új szöveggel. Az Uránia Színház őszi évadját *Salamon* Ödön nagy sikert aratott Párisával nyitja meg e hó 18-án, szombaton. A szerző hosszabb ideig tanulmányozta a párisi életet és a párisi kiállítást, új típusokat illesztett be darabjába, ismerteti a mai párisi színházi életet a legismertebb színészekkel és tüzetesen, vonzó és érdekes, az egész világkiállítást fellelő szövegben mutatja a magyar csoportok legérdekesebb részleteit. Az új mozgó fényképek között érdekes az a kép, amely *Loubet* elsőként ábrázolja abban a pillanatban, amikor a kiállítást megnyitja, továbbá a *Champs de Mars*-tér fel- és aláhullámzó közönségével, a *Grand Palais*, a boulevardok és még sok más érdekes látnivalói. A darabhoz teljesen új szöveg készült, amelyet a megnyitáskor maga a szerző fog felolvasni.

Siker a külföldön. Ha Budapest utcáin legközelebb végigvonnul egy boer ezred, ne méltóztassék megijedni. A derék katonákat hozzánk nem hadakozó kedvük hozza. Azért jönnek ők, hogy — megváltván jegyüket — a Városligeti Színkörben végig nézzék a róluk írdott látványosságot, *Zsoldos* László és *Feld Aurél* *Bur háborúját*. Komoly ez a szándék, kár is kételkedni benne. Az előzménye az, hogy *Feld Aurél* Párisban összeháldkozott a boer küldöttséggel. A szerző barátai a boeroknak megmondták, hogy aki szemtől szembe áll velük, az otthon darabot írt bősies harcokról. Persze megőrültek nagyon a boerok, halálkodtak, gratuláltak és lelették elkésedésük jeleképpen a szent ígéretet, hogy eljönnek hozzánk és megnézik a *Bur háborút*. Ha megtetszik nekik a darab, — ezt nem ők mondták, csak *Feld* papa illetékesége sejteli — volünk — még föl is lépnek benne. Akik az angoloknak olyan sok borsot törtek az orruk alá, csak tudnának statisztizálni...

A rebellis — Berlinben. Berlinből táviratozzák, hogy *Ganz* Hugó A *rebellis* című drámáját, mely a magyarországi társadalom bajaital foglalkozik, a *Berliner Theater* elfogadta és még ebben az idényben színpadra hozza. A *rebellist* a budapesti Nemzeti Színház tudvalegőleg visszautasította.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Gyakorlati Összhangszattan. Ily címmel a Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság kiadásában épp most jelent meg *Bátori* Lajosnak egy vaszkos kötet (op. 41), amely az egyházi orgonajáték követelményeire való különös tekintettel a zeneelmélet, dallamtan, összhangszattan, moduláció, egyházi ének és az ellentpott összes leevágó kérdéseit kimerítően tárgyalja. Az elméleti magyarázatokat a szöveget mennyiségben jóval túlhaladó hangjegypéldák egészítik ki. A könyv ára 5 korona.

A Legjobb könyvek című regénytárban megindult. A *Klinhowström*-féle regény a *Kétféle becsület* véget ért. A második és befejezőkötet most hagyta el a sajtót. A regénytár egyes darabjai külön-külön megrendelhetők, kötetenként 50 krajczarjával a „Legjobb könyvek” kiadóhivatalában.

Szövetkezetek. Az 1875: XXXVII. és az 1898: XXIII. törvények hatálya alá tartozó szövetkezetek alakítására és ügyvezetésére vonatkozó összes szabályok, irta, mintákkal és példákkal ellátta: *Dr. Berényi* Pal. A könyvet kitűnően használhatják a szövetkezetek és pénzüzetek, ára 2 korona 40 fillér. Kapható a „Közigazgatási Könyvtár” kiadóhivatalában Budapest, VI., Váci-körút 61. szám.

SPORT.

A Szent István díj. A vasárnapi szenzáció, dacára annak, hogy a crackok nagy részét törölték a versenytől, még is tekintélyes számu ló részvételével fog eldőlni. Értesülésünk szerint ezek a lovak indulnak az idei István díjért: *Mindegy* (lov. Hyams), *Ritka II.* (lov. Slack), *Kartál* (lov. Wheterell), *Daveasberg* (?), *Chryseis* (lov. Wilton), *Andrés* (lov. Barker), *Sternsbusk* (lov. Cleminson), *Horizont* (lov. Morgan). Eddig ugyszólván kizárólag *Mindegyet* és *Kartált* fogadták a versenyre, most azonban *Ritka II.* iránt olyan nagy a kereslet a bookmakereknel, hogy a startnál előreláthatólag első favorit lesz.

Nyári versenyek. A holnapi napnak már 20.000 koronás versenye van, a kétévseknek szánt Kettős ivadék-verseny, mely ezúttal kivételosen csakugyan elsőrangú lovak találkozája lesz. Elvlik most, hogy miképpen aránylik egymáshoz *Pandora* és *Don*

Diego; hogy *High Leicestershire* nem csupán a többi istálló betegségeinek köszönhető-e eddigi győzelmeit, továbbá nyilvánvaló lesz, hogy *San Jagonak* első formája volt-e helyes a helenenthali díjban, vagy pedig az, amikor *Loit* verte — s mindezeket felül kiderül, hogy az otthon levő „sötét” kétévsek között akad-e *Derby*-crack vagy sem. Nyilvános formája szerint *Pandora* a legjobb, mely még 2 és fél kiló pónalítása mellett is elsőrangú kiállításra indul, bizonyára jobbal, mint *Don Diego*, mely ellen nagyon erősen szól *Tarantella II.* minapi rossz futása. Bizonyára jobban fog futni holnap, mint a helenenthali díjban, *Ignatieff*, melynek istállója most már teljesen rendez van s egyre-másra aratja győzelmeit. *San Jagotól* is jó futás várható, míg a sötét lovak sorából talán a ravasz nevű *Durch die Lappen* kerülhet előtérbe. A kettős ivadékversenyen kívül még csak a *Viztorony*-díj lesz holnap különösebb érdekességű, de *Sabri* startjával ez az ügy is elintéztnek lesz tekinthető; ha pedig 6 nem indul, *Pandur* alig lesz verhető. A holnapi napra a típek ezek:

- I. *Dodó*—*Primavera*.
- II. *Triton*—*Serdar*.
- III. *Sabri*—*Pandur*.
- IV. *Fonyód*—*Waterloo*.
- V. *Ignatieff*—*Pandora*—*San-Jago*.
- VI. *Murkó*—*Esparsette*.
- VII. *Egyedi-istálló*—*Schwedjántis*.

A Telefon Hírmondó révén értesülhetnek a budapesti ióversenyek mai eredményéről mindazok az érdeklődők leggyorsabban, akiket a városi teletvízió pályán való megjelenésben valami elfoglaltságuk távol tart. A *beszélő* újság már az egyes versenyek lefutása után azonnal közli az eredményeket. Felhívjuk az érdeklőket figyelmét arra is, hogy a versenyek felolvasásának megkezdését mindig háromszoros riadójel előzi meg.

Nyílttér.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-utca 2
Egyéves önkéntesek részére küld díjtalanul árjegyzéket. * * * * *
Egyéves önkéntesek részére készíti a legelőadásból egyenrubákat. * * * * *
Egyéves önkéntesek részére sorozási kérvénymintákat díjtalanul küld. * * * * *
Egyéves önkéntesek részére legelőadásból készíti az egyenruha-felolvasást. * * * * *
Egyéves önkéntesek részére minden katonai ügyben díjtalanul ad felvilágosítást. * * * * *
Egyéves önkéntesek részére újabban kiadott utbaigazítási könyvet díjtalanul küldi.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-utca 2.

„ESZKULAP”

De Dion-Bouton' motoros automobil kocsit.

Oránkénti 8 krajczár benzín-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsit, a legtekintélyesebb és leggyorsabb gépezettel. Súlyja 240 kiló.

2/4 lóerejű. Vízihűtő készülékkel.

A kocsit minden gépészeti ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható.

A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csövekkel, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikon járnak. Oránkénti sebessége harminchárom kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Julius 4-én az „Eszkulap” automobil a Criterium du Sudi versenyben az első díjat nyerte el, miután a kitűzött 100 kilométeres utról Camus vezetése alatt 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsit érkezett be elsőnek. Menetidje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeauxi 260 kilométeres uton második. Menetidje: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipcei, lyoni, baieni kiállításokon nagy feltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításán az első díjat nyerte!

Aranyérem! Díszoklevél! Érdemkereszt!
 Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módozatokról

a „Budapesti Napló”
 kiadóhivatalában

VIII., József-körút 18. Hartmann József urnál.

Képes árjegyzékeket különböző nagyságu- és áru kocsikról ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A koronaügyész szabadsága. *Hammersberg* Jenő koronaügyész e hó huszadikán kezdte meg szabadságát, melyet *Olasz-Lisztkán* fog tölteni. Szeptember tizenharmadikán azonban visszajött, hogy jelen leheszen a szatmari testvérgyilkosság tárgyalásán, melyen ő képviseli a vádat. Szabadságának ideje alatt a hivatalát dr. *Katona* Béla koronaügyész-helyettes vezette, aki ma érkezett vissza szabadságáról.

§§ Megváltoztatott esküdtbíróági ítélet. A múlt év november harmadikán este, hét és nyolc óra között, az ablakon keresztül szíven lötték *Saly* János osztrégi birtokost, aki ágyában iekve ujságot olvasott. A gyilkosokat a csendőrség csak bosszu nyomozás után tudta kézrekeríteni *Horváth* János, tizenkilenc éves földműves, *Weinberger* Mózes tizenhat éves mézárósegéd és *Rosenzweig* Herman pécsi szatócs személyében. A két előbbi előadása szerint *Rosenzweig* régóta ellenséges viszonyban volt a meggyilkossal s bosszút akart állni rajta. Ezért őket bérrelte föl a véres tett elkövetésére.

A tett végrehajtása után a bérgyilkosok elmenekültek, de *Horváth* János elébb egy szénakazalba rejtette puskáját. A zalaegerszegi esküdtbírósg *Horváth* Jánost a gyilkosság büntetésében, mint tettest, *Rosenzweig* Hermant a gyilkosság büntetésében, mint főbűjtőt büntösnök találtá s ezért egyenként tizenöt évi fegyházra ítélték, míg a fiatal *Weinberger* tizenöt évi fegyházra ítélték s így a törvényszék fölmentette. Az ítélet ellen úgy a királyi ügyész, mint a védő semmiségi panaszszal éltek, amelyet *Szent-Imrey* Jenő bíró előadásában ma tárgyalta a legfelső bíróság. *Hammersberg* Jenő koronaügyész az ügyész panaszát visszavonta, a védőt pedig elutasítani kérte, míg dr. *Grünwald* Samu zalaegerszegi ügyvéd, *Rosenzweig* védője, a büntetésre vonatkozó rész megsemmisítését kérte. A Kuria közel két órai tanácskozás után a következő határozatot hozta: A Kuria a bejelentett semmiségi panaszokat egytől-egytig elutasította. *Horváth*ra nézve hivatalból megsemmisíti a büntetés kimérésére vonatkozó részt s a büntetést kilenc évi fegyházra szállítja le, mert nem volt még husz éves, amikor a gyilkosságot elkövette s így a büntetés maximuma tizenöt évi fegyházban lett volna megállapítandó; azonban az eljáró bíróság a Kuria szerint is, helyesen alkalmazta a büntetőtörvénykönyv 92-ik szakaszát: a büntetést tizenöt éven alul kellett megállapítani.

Az új büntető rendtartás életbeléptetése óta ma történt harmadszor, hogy a legfelső bíróság megváltoztatta az esküdtbírósg ítéletét.

Legujabb.

London, augusztus 16.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból. A kabinet ma ülést tartott, amelyen megállapodásra jutott a *Li-Hung-Csang* kérelmére adandó válasza nézve. Hír szerint az Egyesült-Államok hajlandók beleegyezni abba, hogy a pekingi követek és a többi ostromlott idegenek kiszabadítása végett fegyverszünet kötéssék és az idegenek megszabadítása után bizonyos időre beszüntetnék az ellenségeskedést, hogy az alatt a béke feltételeiről tárgyaljanak.

TÁVIRATOK.

Münster (Eizsás), augusztus 16. Lord *Salisbury*, angol miniszterelnök Schluchba érkezett.

A bolgár fejedelem jubileuma.

Szófia, augusztus 15. Ferdinánd fejedelem trónraléptének tizennegyedik évfordulója alkalmából ma délelőtt a székesegyházban ünnepi istentisztelet volt, amelyben valamennyi miniszter, a diplomáciai kar, a katonai és polgári hatóságok fejei és nagyszámú közönség vett részt. A tervbe vett csapatszemlélet a rendkívül nagy zivatar miatt nem tartották meg. A zivatar nagy kárt okozott. Több táviróvonalon megszakadt a közlekedés.

Fehérek és feketék.

New York, augusztus 16. A dél-karolinai Lake-Christieből jelentik: Mintegy 5000 fehér emberből álló néptömeg csoportosult tegnap össze a feketék megtámadása céljából, hogy megbosszulják egy rendőrhivatalnok halálát, akit a feketék szombaton megöltek. A rendőrség végül szétszórta a zavargókat. Körülbelül husz zavargót megsebesítettek és igen sok embert elfogtak.

Az anarkhista.

Berlin augusztus 16. Egy különös anarkhista affáret jelentenek Liposéból. Tegnap este ugyanis egy fiatal ember az *Emilienstrasse*-ben lévő vendéglő tulajdonosa előtt kijelentette, hogy ő anarkhista és meg van bízva azzal, hogy a szász királyt gyilkolja meg, de e megbízást nem fogja végrehajtani. A fiatal embert, akinek neve *Seeling*, leartóztatták. 19 éves és Würtembergből származik. Egyszer már állítólag delirium tremensben szenvedett és most újra meg fogják vizsgálni elméleti állapotát.

Angol katolikusok és protestánsok.

London, augusztus 16. Belfortban tegnap reggel zavargás támadt a katolikusok és protestánsok között. A zavargásban négy protestáns kereskedőnek a boltját és egy katolikus embernek a korezmáját lerombolták és a bennök talált tárgyakat az utóán elhamvasztották. A rendőrség több ízben erőlyesen közbelépett, de a zavargók olyan közözpont zudítottak reá, hogy vissza kellett vonulnia. A rendőrség később segítséget kapott, de a zavargók megint elkergették, úgy hogy vissza kellett vonulni a kaszárnyába. A zavargás körülbelül éjfélig tartott, akkor azután szétoszlott a tömeg.

A dél-afrikai háború.

London, augusztus 16. A *Daily Mail* jelenti *Laurencio-Marquezból* tegnapi keletel, hogy e hónap 14-ikén odaérkeztek egy harmincöt személyből, nagyobbára asszonyokból álló orosz ambulancia, de visszahívták, hogy azonnal *Khinuba* menjen.

A *Daily Telegraph* jelenti Durbanból tegnapi kelettel, hogy *Buller* tábornok *Barberton* felé tart.

London, augusztus 16. New Yorkban hivatalos listát tettek közzé a dél-afrikai háborúban és a Fülöp-szigeteken elesett és meghalt katonákról. E szerint a seregekben dühöngő belegségek sokkal több embert öltek meg, mint a *Krupp*-féle ágyuk.

London, augusztus 16. A Reuter-ügynökség jelenti *Tirzelsarból* tegnapi keletel: *Buller* tábornok csapatai ide érkeztek, husz mérföldnyire *Wonderfont*-től dél irányban, a nélkül, hogy komoly ellentállásra találta volna. 800 boer 6 ágyuval a közelben tanýázik.

Nyugalanság a török-montenegrói határon.

Konstantinápoly, augusztus 16. A török-montenegrói határról érkezett tudósítások szerint attól tartanak, hogy *Roukwaó* és *Szukulár* lakossága között véres összeütközés fog kitörni. Miután e területek elhatárolásának a kérdése a porta és Montenegro között még nincs szabályozva, utasították a montenegrói követet, hogy a portánál az esetleges konfliktus megelőzése végett lépéseket tegyon.

Bolgár-román konfliktus.

Szófia, augusztus 16. Az *Agence Telegraphique* *Bulgaire* felhívja a figyelmet a *Narodni Prava* című hivatalos lapnak egy tegnap megjelent cikkére. Ez a lap erőlyesen visszautasítja a román sajtó nagy részének heves támadásait, amelyeket *Mihalleanak* egy macedon által történt meggyilkolása alkalmából a bolgár nép ellen intéznek. A lap egyszermind tiltakozik az ellen, hogy a bolgár kormányt e gyilkosság értelmi részvételével gyanúsítsák. Egyébként — mondja a cikk — fel vagyunk hatalmazva arra a határozott kijelentésre, hogy a mostani kormány hivatalba lépése óta *Kadakov*, akit *Bukarestben* nem régen, mint bolgár kémét fogtak el, semmiféle címen sem volt, sem a külügyminisztériumnak ügynöke, sem pedig a bukaresti bolgár diplomáciai testületnek az ügynöke. Épp úgy teljesen valótlán az is, hogy a belügyminiszter ezzel az emberrel bármikor is valamely viszonyban lett volna.

Az örményországi zavarok.

Konstantinápoly, augusztus 15. Az *Agence de Constantinople* felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy a *Sphang* örmény faluban történt eseményekről külföldön terjesztett hírek nem felelnek meg a valóságnak. A tényállás a következő: Tizenhat rabló egy kápolnába menekült és vonakodott a hatóság parancsainak engedelmeskedni. Erre a katonaság megtámadta és a harcban megölte őket.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 16. A kereskedelmi és iparkamarák vámkonferenciája ma a zsradékok vámtételeiről tanácskozott. Valamennyi tételre nézve lényegesen közelodtek egymáshoz a különböző érdekcsoportok, sok fontos tételre nézve pedig teljes egyezségre jutottak.

Bécs, augusztus 16. A 8%-os osztrák földhitelintézetli dijsorsjegyek mai huszán a 90.000 koronás főnyereményt az 1571 sor. 53 szám nyerte; 4000 koronát nyert a 2691 sor. 35 szám és 2000—2000 koronát az 1375 sor. 27 szám és a 2934 sor. 26 szám.

Bécs, augusztus 16. (A *Budapesti Napló* telefon-jelentése) A külföldi jelentések bágyadtak voltak, mire buza az itteni tőzsdén is elgyengült, amennyiben árfolyama tegnapelőtőhöz képest 5 fillérrel visszamaradt. Rozs szintén alacsonyabban indult, futólag azonban meglehetősen megszilárdult, hogy aztán zárlatok ismét elgyengüljön. Zab is kissé elbágyadt. Tengeri ellenben 2 fillérrel emelkedett és repce is 10 fillérrel magasabb.

Kötlettel: Buza ószre 8.14—8.13—8.13—8.12, tavaszra 8.78—8.59, rozs ószre 7.55—7.61—7.57, tavaszra 7.98—8.02—7.96, zab ószre 5.76—5.77, tengeri szeptember—októberre 6.57—6.58, május—júniusra 5.29—5.31—5.33.

Egyébként jegyeztek: Tengeri július—augusztusra 6.57—6.58, repce augusztus—szeptemberre 14.10—14.20.

A készrúpiacra buzának és rozsban gyenge kereslet és kínálat mellett jelentéktelen volt és mindkét cikk iránya dacára a bágyadt budapesti jelentéseknek meglehetősen változatlan maradt. Árpában jó minőség iránt folyton élénk a kereslet.

Zárlat gyenge volt. Kötlettel: Buza ószre 8.07, tavaszra 8.60, rozs ószre 7.54, tavaszra 7.90, zab tavaszra 5.76, tengeri szeptember—októberre 6.53—6.54, május—júniusra 5.30—5.31.

New York, augusztus 16. (Ternénytőzsdé.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 10 1/2. (10 1/2.) Szept. 8.64 (8.71). Novemberre 8.30. (8.39). New-Orleansban helyben 9 1/2. (9 1/2.). — *Petroleum* Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphianban 8.—(8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsir: Western steam 6.95 (6.95). Robe és Brothers 7.20. (7.20). — Tengeri irányzata tartott. Aug.-ra 44.—(43 1/2.). Szeptemberre —(—). Okt.-re —(—). — Buza irányzata gyenge. Piros ószi helyben 80 3/4. (81 1/2.). Aug.-ra —(—). Szeptemberre 78 3/4. (78 3/4.). Okt.-re 79 1/2. (80 1/2.). Decemberre 80 3/4. (80 3/4.). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 1/2. (3 1/2.). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8 1/2. (8 1/2.). Szept.-re 7.55. (7.55). Novemberre 7.75. (7.75) — Liszt: Spring Wheat clears 2.50. (2.50). — Cukor: 4 1/4. (4 1/4.). — On: 32.50 (32.65). — Héz: 16.66. (16.62). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 16. (Ternénytőzsdé.) (Zárlat.)

Duza irányzata gyenge. — Aug.-ra 73 1/2. (74 3/4.). Szept.-re 73 3/4. (74 3/4.). — Tengeri irányzata tartott. Szept.-re 35 1/2. (33 1/2.). — Zsir: Szept.-re 6.65. (6.65). Okt.-re 6.67. (6.70). — Szalonna short clear 7.40. (7.46). — *Sertésújs*: Augusztusra —(—). Szept.-re 11.35. (11.55). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

M. J. Cegléd. Ha a felvevő ultimót mondott, nem lühet a hetessel addig, amíg más adója is van. Miután a *tous les trois* és az *ultimo* intézményét a tarokkból vette át a kaáber, a tarokk szabályai a kaláber-ultima is érvényesek. A fogadást tehát ő nyerte meg.

D. P. Budapest. A művésznő bucsufelépésel közt igenis a *Lili* is ott volt, de az a bizonyos *Lili*-előadás, tudunkkal, nem volt a bucsufeladások közt.

T. S. Utolsó találkozásunk óta írásában nagy a hiadás, de ennyira meg ez sem közelíti meg a tökéleletet, hogy kiadhatnók.

Perjel. Igen naív történet. Nem hinné el senki, **Hű olvasó.** Ez bizony nem vált be. Azt hisszük azonban, hogy ezt már megizentük önnek.

K. L. Kitiún verstema. De a feldolgozása tökéletlen. Tehetségre vall, az kétségtelen.

P. A. (Óda Sándor királyhoz.) Sikertült dolog, de sok benne a túlzás. Ha mérsékeltbben és kevesebb pikantériával tudt ilyenekeket írni, küldje be.

Harmosztos. Ha nem szüntetheti meg a látogatásait, engedjele az a leánya. Ugyis csak azért duzzog, hogy annál szívesebben tudjon kibékülni.

H. Leveléről senki sem tud a szerkesztőségben. Ha megírja, mire kíván fölülven véleményadást, szívesen eleget teszünk kívánságának.

V. J. Ez még nem nekünk való.

Sorsjegyek.

K. I. B.-Lak. 120 forint.

G. Gy. Pés-Ujfalú. 1568—14. számú 1860-as államsorsjegye 200 koronát, 8169—40. osztrak vöröskereszt sorsjegye 28 koronát nyert.

Soh. M. Miskóc. 365—37. számú Bécs városi sorsjegye 280 koronát nyert.

W. M. Merye. Az igérvény csak egyszeri házra érvényes, nem nyert.

K. H. Tab. S. Zs. Szolnok, R. III. H., Sz. M.-né Vác, P. V.-né Marosvásárhely, Medinai, D. E. Királyhegy, Veszelinovits Vrnycie, E. T. Bereszás, B. S. Budapest, Babina, P. M. Budapest, Beok I. P. Gy. Hátszeg. Sorsjegyeik nem nyertek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Filozófia.

I. Turisták között.

Főlmászni egy hegyoromra
Ugy én is föl tudnék, ahogy ti,
— De nem szeretek gyalogolni.

II. Írók között.

Ugy mint ti, a hirnév sugarán,
En is tudnék talán ragyogni.
— De nem szeretek gyalogolni.

Szabolcska Mihály.

† A törpék és kannibálok országában. A B. Lloyd misszionárius Londonban megjelent ilyen című könyvében érdekes dolgokat beszél el Közép-Afrikában tett utazásairól. Ugandából való haszantziában a Kongó földön át a pigmeusok és sok kannibál törzs földjén is járt, amelyekkel azonban a legnagyobb barátsággal érintkezhetett. Legelőször egy erdőszélen találkozott emberökökkel. Egy könyvet olvasott, amikor a sűrűségben hirtelen sok „apró arcot vet észre, amelyek rámeredtek.” Ő a kezét nyújtotta ki barátságos köszöntésül. Lassan és nagyon féltékeny közeléget az egyik, a legnagyobb meglepetéssel rámeredt a fehér emberre és elborította arcát a kezével. Aztán többen is jöttek és vezetőkük háta mögött bámméskodtak. Közeli vizsgálgathattam látogatóimat, írja Lloyd, és legelőször is alacsony kis termetű tünt fel nekem. És ámbár kicsinyek voltak, mindössze négy láb magasak, amint később megmérhettem őket, mégis olyan izmosoknak mutatkoztak, amilyenek nem igen szoktak lenni az afrikai törzsek. A mellük széles, izomatuk kifejtett, nyakuk kurta és vastag, a fejük pedig, akár egy kis golyó. Mellük göndör kurta szőrrel volt borítva, a legfőbb sűrű fekete szakállt viselt. A fegyverük ijű és rövid lándzsa. Karjukon vasgyűrűk, néme-lyiküknek a nyakán is lánc. A kis emberrel, akit legelőször láttam meg s aki a toro-nyelvet is értette, beszélni kezdtem és nagyon meg voltam lepelve attól az ügyességtől, amellyel a kérdéseimre válaszolt. A nyelvet nem tudta egészen jól s gyakran használt olyan szokat, amelyeket nem értettem, de annyira mégis beszélt, hogy megérthettem. A kis főnök elbeszélte, hogy országa hét napi járóföld a hosszában és hat a szélességében. Megkérdeztem, hogy hányan vannak, arra elővett egy darab fát, ketté törtte, a féldarabokat újra és újra szétfűrte és kijelentette, hogy annyi főnök van az országban, majd elmondotta, hogy egy-egy főnöknek mennyi embere van. Az egyiknek kétszáz, a másiknak ötven, ismét másoknak ötszáz. Összesen valami tizezeren lehetnek. Elbe-

szélte, hogy már régóta tudott az érkezéseiről. Azt mondta, hogy már napokkal előbb látott.

— Láttatok? Ugyan mikor?

— Már hat napja láttalak benneteket az erdőben.

— De én nem vettelek észre benneteket.

Erre jóízűn nevettek. Kistűt, hogy egész kis csapat lesett bennünket a sűrűségben. És még sem támadtak meg bennünket, pedig nagyon vad és ravasz népként festették őket. Lehet, hogy gyámoltalanságunk védelmet meg bennünket, mert látták, hogy nem vagyunk úgy fölfegyverkezve, mint a többi félérek. Ugy láttam, hogy nem veszedelmesek, ha nem bántják őket. Kedvően foglalkoztak az orosz-lánvadászat, kis, mérgezett nyilakkal lövöldöznek az elefántokra. A bangoaszoknál, akik szintén kannibálok, hasonló tapasztalatokat szerzett Lloyd. A legkedélyesebb feketék, akikkel valaha dolgom volt, írja. Nagyon jó kedvük volt és minden tréfába bele mentek. Harmonikámat, Sally nevű kutyámat, bioiklimet és gukkeremet alaposan megbámulták.

† Megoldás. Egy bécsi színháznak egyik szerény színésze már igen sokszor kért fizetésemelést, de sehogy sem tudta megkapni. De azért nem csüggedt el; gondolta, majd csak jó hangulatban találja egyszer a direktort. Az idén megint beadta a folyamodását, szép kalligrafikus írással és a megközlésben újra megírta, hogy nehéz az élet, s őt különösen visszaveti egy minden esztendőben megújuló családi esemény. Ezzel a családapá szívére akart hatni, a direktor ugyanis mindig meg volt hatva, ha gyermekekről volt szó. Csakhogy az idén seregesen érkeztek a fizetésemelést kérő folyamodások, úgy, hogy a színháznál nagy volt a gond.

— Mit csináljunk a kis X.-szel? — kérdezte a titkár a szóban lévő sokgyermekes színészt érve.
— A kis X.-szel? — kérdezte a direktor. — Ezzel tenni kell valamit. És mert a fizetését föl nem emelhetjük, hát — el fogjuk bocsátani.

† Derűre bora. Pokoli csínyit követelt el valaki a Mainz mellett levő Bodenheim népével. Ez az eddig még ismeretlen gonosz lélek megtudta néhány bodenheimi ember sorsjegyeinek a számait és táviratozott nekik, hogy nyereményeket csináltak. Az egyiknek azt, hogy ötvenezer márkát, a másiknak hogy harmincezer márkát, a harmadiknak, a negyediknek, hogy ötezer és hármezer márkát. A falu valóságban lázban volt, az utcákon csoportok alakultak, s izgatottan tárgyalták a nagy szerencsét. Hanem vége lett csakhamar az örömmnek, a boldogság legmagasabb fokáról a legkeservesebb csalódásba esett a falu. Az egyik „szerencsés nyertő” ugyanis táviratozott a városba, s akkor az a válasz érkezett, hogy a nyereményeiről szó sincs. Így sült ki, hogy a

többi nyertőt is felálltatta valaki. Nyert valaki a faluban hármezer márkát, de azt a nagy csínytevő nem értesítette.

† A legnagyobb irodalmi mű. A leghatalmasabb irodalmi mű, amely eddig csak megjelent, nemrég készült el a washingtoni állami nyomdában. A hatalmas mű százhuszonnyolc darab ezer oldalas nyolcszázötvenötötől és egy harmincöt részből összeállított kolosszális térképű áll. Az irodalmi kolosszus az amerikai polgárháború történetét tárgyalja. A műnek a közlését huszonhat év előtt kezdték meg. Tizenegyszer teljes példányt nyomattak belőle, összesen tehát 1,408,000 ezer oldalas kötetet. Ebből kétezer példány állambivatalok, kormányzóságok, katonatisztek között kerül szétosztásra, 8800 példányt könyvtárak, tudományos egyesületek kapnak, a többi hétésszáz példány pedig eladásra kerül, alig valamivel drágábban, mint az előállítás költsége. Sokan azonban, akiknek a mű kijárt, elhaltak s bárha ilyen esetben az örökösök tovább kapják a művet, azoknak nem lehetett azt kézbesíteni. Most a hadügyminisztérium palotájában több mint százezer ilyen kötet van felhalmozva, amellyel nem tudnak mit csinálni. A British Museum is birtokában van egy ehhez hasonló műnek, amely egy kerek kétezer kötetet tartalmazó kínai enciklopédia.

† Lassan a reklámmal. A chilei törvény ugyanosa szigorúan jár el a hazug reklámozókkal. Nemrég egy new-orleansi kereskedő mindenféle csodaszert küldött Santiagoba ügynökehez. Volt a szerék közt egy, amelynek üvegjén az volt a felirat, hogy a folyadék a legnagyobb fogfájást is meggyógyítja tíz perc alatt. Amerikában az ilyen hirdetéssel hamarosan elbánnak. Az első ember, a ki fogvizet vett, azonnal élt is vele, de egyuttal kivette óráját és várt tíz percig. Persze tíz perc múlva is fájt a foga. Erre a derék ember dühöngeni kezdett és panaszára letartóztatattak az ügynökök. Ezer dollár kárpótlásra és három havi fogságra ítélték a szerencsétlen embert. Csak nagynehezen szabadította ki az amerikai konzul. De a csodaszerek eladásáról lemondott.

† 5 nap, 15 óra, 46 perc. Európa és Amerika közt a minap tette meg egy Deutschland nevű német hajó a leggyorsabban az utat. A hajó öt nap, tizenöt óra és negyvenhat perc alatt érkezett meg az újvilágba; 2242 csomó átlagos sebességgel haladt. Visszafelé még gyorsabban jött, amennyiben Plymouthból öt nap és tizennégy óra alatt érkezett meg New Yorkba.

REGÉNY.

A rádzsza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(31)

Hiszzen nem volt igazságtalan iránta, méltányolta szívének a jóságát, amely őt a tengeren is áthozta, de ő... mennyivel jobb szerette volna, ha nem jött volna át!

As a tudat, hogy az a férfi, akinek semmit sem tehetett a kedvére, egész szívvel rajta csúg, súlyos teher volt, még ha tizennégyezer mérföld van is közöttük, hogy pedig mellette maradt Indiában, ez olyan eleségszűz körülmény, amely az erejét veszi el, hogy másokon komolyan segítsen. A szerelem ebben a pillanatban bizony nem volt neki a legfontosabb valami a világon, az irgalmasság sokkal jobban a lelkén fektet, de Nick keserve sem lehetett neki azért közömbös, nem rázhatta le úgy magáról, nem fonhatta be a haját, hogy rá ne gondoljon. Azon reggelen, amikor új életét akarta megkezdni, amely mindazoknak, akikhez hozzáférhet, segítségét jelentett, Nicolas Tarvinra gondolt.

Es mert előre látta, hogy egyre rá fog gondolni, azért kívánta el messzire magát. Az a bámméskodó volt ő, aki a templomban máskál és a térdelőknél imádkozás közben lábatlanok-dik; az a második gondolat, amely a gondolatok közé oda furakodik. Az ő személye azt az életet testesítette meg neki, amelyet oda hagyott, amelytől elszakadt; sőt, mi több, olyan szenvedést állított a szeme elé, amelyet nem akart és nem tudott meggyógyítani. Ha a reménykedő szerelem kísérlete van a nyomunkban, akkor nem vihetünk véghez nagy cselekedeteket; megosztott erővel még egyetlen hódító sem

igázott le városokat. Aminek a végrehajtásáért Ketty hevült, annak az ő egész erejére, egész lelkére volt szüksége, amelynek még Tarvinnal való megosztása is lehetetlen volt. És mégis jó volt tőle, hogy átjött, ebben benne volt egész lénye. Tudta Ketty, hogy nem tisztán az önérdék indította erre, mint maga is mondta, úgy volt... hogy nem tudott többé aludni az ő érette való aggodalom miatt. Ez az ő érette való gond önzetlen, igaz jóság volt.

Estesen erre a napra meghívta Tarvint reggelire, amikor persze Ketty nem volt még a látóhatáron és Tarvin nem volt az az ember, aki lemondjon erről a meghívásról, amiért a leány megérkezett. Így aztán az első reggelen, amit Ketty Indiában töltött, ott ült vele szemben a reggelinél és rámosolygott, úgy hogy Kettynek akarata ellenére is megint barátságosan kellett ránéznie. Ketty, noha az éjszakát álmatlanul töltötte, rendkívül üde és csinos volt fehér mosóruhájában, amelyet a poros utiruha helyett vett föl, s mikor Estesné a reggeli után a háztartás után látott, a házigazda pedig a városba ment misszió iskolájába, a két vendég egymaga maradt a verandán és Tarvin nem győzte csudálni a hívős fehér ruhát, amelyet Amerika nyugati részében nem igen viselnek. De Ketty megakadályozta az udvariaskodásban.

— Nick — kezdte, s egyenesen Tarvin szemébe nézett — akarsz valamit a kedvemre tenni? Tarvin látta a komolyságát s a támadást humorral akarta elhárítani, de a leány nem engedett neki erre alkalmat.

— Nem, Nick, nem így, — vágott bele a szavába. — Olyasvalamiről van szó, amit nagyon a lelkemen hordok. Akarsz-e kedvem szerint cselekedni?

— Mintha nem mindent te érted cselekedni! — mondotta Tarvin komolyan.

— Még sem tudom, hogy éppen ezt megtenné-e! De meg kell tenned.

— De hát mi legyen az?

— Távozzál.

Tarvin a fejét rázta.

— El kell menned.

— Hallgass meg, Ketty, — kezdte Tarvin, mindkét kezét fehér kabátjának a zsebébe mlyesztve. — Nem mehetek el. Sejtelméd sincs még arról, hová jutottál... Ismételd meg kérdésemet mához egy hétre. Engedelmeskedni ugyan akkor sem fogok, de legalább akkor akarom meghányi-vetni veled a dolgot.

— Már most is tudom, mit kell megmondolni — felelte a leány — de meg akarom kezdeni és végre akarom hajtani azt, ami ide vezetett, s ha itt vagy, akkor képtelen vagyok rá. Jól tudod Nick, hogy értem s tudod, hogy csakugyan úgy van, amint mondom. Ezen senki sem változtathat.

— És én mégis változtathatok rajta, mert a szerint viselkedem majd... és én nagyon jól viselem majd magamat.

— Ezt nem is kell mondanod, jól tudom én azt! De minden jóságod sem elég arra, hogy meggátolj engem a szándékomban. Hidd el Nick és menj. Nem azért, mintha nem örülnék annak, hogy mellettem légy, hiszen tudod...

— Óhó! — vetette közbe Nick mosolyogva.

— Ó, ne tetsed, mintha nem jól értetél volna meg — mondotta Ketty, a nélkül, hogy arca vesztett volna a komolyságából.

— Nem, jól értelek én, de ha félre állok, akkor nem leszek az utadban. Ezt tudom, s neked is be kell látnod — tette hozzá lágyan. Borzasztó ut volt, mi?

— Megérted, hogy nem teszed meg!

— Nem is tettem meg — jelentette ki Tarvin mosolyogva, miközben megigazította a függőágyat, s elhozott egyet a nádfonatu mély verandaszékek körül. Bele fektült, keresztbe vetette a lábát és a térdére tette fehér parafa sisakját, amelyhez hozzá szokott. — Szándékosan a másik utvonat választottam.

— Hogyan? — kérdezte Ketty — óvatosan a függőágyba bocsátkozva.

(Folytatás következik.)

A hivatalos zárlatok a következők voltak: *)

I. Államadósság.

a) Magyar Államadósság.

Table with columns for Pénz Aru, 100 kor-kint, and various financial items like Aranyárak, Koronajárak, etc.

b) Osztrák Államadósság.

Table with columns for Pénz Aru, 100 kor-kint, and items like Koronajárak, 1864-es sorsjegy, etc.

c) Idegen Államadósság.

Table with columns for Pénz Aru, 100 kor-kint, and items like Bolgár vasúti kölcsön, Eszék 100 frankos sorsjegy, etc.

II. Hón kölcsönök.

Table with columns for Budapesti fővárosi kölcsön, Budapesti városi kölcsön, etc.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Large table with multiple columns listing various types of bonds and loans, including Budapesti tételek, Előbbségi kötvények, etc.

IV. Előbbségi kötvények.

Table listing various types of preference bonds and their values.

V. Bankok részvényei.

Table listing shares of various banks like Bankjegyző, Előbbségi, etc.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table listing shares of various savings banks like Budapesti, Magyar, etc.

VII. Eltörlesztő társaságok részvényei.

Table listing shares of various liquidation companies like Bécsi, Magyar, etc.

VIII. Gőzmalomok.

Table listing shares of various steam mills like Comordia, Kisbuda, etc.

IX. Bányák és téglyagyarak részvényei.

Table listing shares of various mines and brickworks like Bécsi, Budapesti, etc.

X. Vasútvédek és gépjárművek részvényei.

Table listing shares of various railway and vehicle companies like Gaudardi, Danubius, etc.

XI. Könyvnyomdak részvényei.

Table listing shares of various printing companies like Athenaeum, Franklin, etc.

XII. Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing shares of various foreign companies like Bécsi, Budapesti, etc.

XIII. Kiszámlázott vállalatok részvényei.

Table listing shares of various liquidated companies like Bécsi, Budapesti, etc.

Table with columns for XIV. Sorsjegyek and XV. Pénznemek, listing various types of bonds and currencies.

Table with columns for XVI. Külföldi váltók (láttra), listing exchange rates for various cities like Amsterdam, London, etc.

A budapesti terménytőzsde. A terményüzletben a szezonoszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-lyomlatok állapította meg:

Jegyzékek: Heremag; luerna magyar korona, vörös aprószemű korona, vörös bánási erdélyi korona, vörös bányászati korona, nagy szemű korona, Disznózsír: budapesti 56,50-57,- korona, vidéki korona, Táblaszalonna: légenszártott vidéki korona, városi 4 darabos 48,50-47,- korona, 8 darabos 50,-51,- korona, füstölt korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség korona, 120 darabos korona, 100 darabos korona, korona, 85 darabos korona azonnali szállására, Szerbiai szokás szerinti minőség korona, 100 darabos korona, 85 darabos korona, Szilvaiz: szilvómiai korona, szerbiai 18,-18,50 korona azonnali való szállására.

A bécsi értéktőzsde. Az előzőszen meglehetősen szilárd az irányzat. Ellátás simán folyt 10/10% mellett. Déli tőzsdén is kedvezőbb volt a hangulat. Zárhat esendes, tartott, Londonra és Párisra nagyon szilárd.

Bécs, aug. 16. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 115,-. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138,50. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 29,10. Magyar keleti vasúti állami kötvény 116,50. Magyar lezártól és pénzváltóbank 451,-. Rimauranyi vasműrészvény 514,-. Magyar koronajárdék 90,60. 4% os Magyar földterem. kötvény 90,80. Magyar hitelbank részvény 682,-. Magyar nyeresemény kölcsön sorsjegy 158,50. Kassza-oderbergi vasúti részvény 348,-. Magyar kereskedelmi bank 25,85.

Bécs, aug. 16. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3% papírjárdék 97,75. 4% os osztrák aranyjárdék 116,20. 1860-iki sorsjegy 133,50. Osztrák hitelországy 384,-. Angol-osztrák bank 276,50. Bécsi bankjegyző 492,50. Osztrák-magyar bank 1706,-. Déli vasút 108,50. Dunagőzhajósai részvény 770,-. Donányrészvény 287,-. Császári és királyi arany 11,47. Német bankrészvény 118,35. 4 2/3% os bécsi járdék 97,25. Osztrák koronajárdék 97,40. 1864-iki sorsjegy 195,-. Osztrák hitelintézet részvény 662,75. Unionbank 550,-. Osztrák Länderbank 415,-. Osztrák-magyar államvasút 655,-. Elbavölgyi vasút 459,-. Alpeisi bányarészvény 452,50. 20 frankos arany 19,32. Londoni váltóár 242,50. Bécsi Tramway Litt A. 281,-. Bécsi Tramway Litt B. 276,-. Lípót kohó -, Az irányzat esendes.

Bécs, aug. 16. (A Budapesti Napló tudósításának telefonjelentése. A délutáni magányorgyamban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 603,26 Magyar hitelrészvény 683,-. Angol-Osztrák bank 276,50. Bécsi bank egyesület 493,50. Union bank 550,-. Länderbank 415,-. Osztrák-magyar államvasút részvény 655,55. Lombard 109,-. Elbavölgyi vasút 459,-. Északnyugati vasút részv. 450,-. Donányrészvény 287,-. Rimauranyi vasmű 514,-. Alpeisi bányarészvény 452,50. Májusi járdék 97,75. Magyar koronajárdék 90,60. Török sorsjegyek 105,75. Német birodalmi márká 118,40. Napoleon d'or 18,32.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, augusztus 16. (Tőzse tudósítás.) Brodick tegnapi beszéde, amely szerint a kínai helyzet kedvezőben alakult, továbbá kedvező nyilatkozata gróf Waldersee kinevezéséről, jól hatott a tőzse irányzatára. A helyi- és vasúti értékek jelentősen javultak. A járdékpiac jól tartotta magát. A bányászati értékek realizációja gyengültek, de azután ismét megszilárdultak. Kínára vonatkozó megjelentésekre, amelyek szerint a szövetségesek Pekingbe érkeztek és kilitást és az osztracottak megmentésére. Magánlezártok kamatláb 4 1/2%.

Berlin, augusztus 16. (Zárlat.) 4 2/3% os papírjárdék 97,75. 4% osztrák aranyjárdék 97,90. Elbavölgyi vasút - Magyar koronajárdék 90,10. Osztrák-magyar államvasút 138,75. Kassza-oderbergi vasút -, Bécsi váltóár 84,30. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101,25. Alpeisi bányarészvény 89,-. Disconto-Commandit 175,10. Általános villamosági Edison 221,25. Gaisencsichen 191,50. Laurakohó 507,-. 4 2/3% osztűzjárdék 96,30. 4% osztrák aranyjárdék 98,25. Osztrák hitelrészvény 508,50. Déli vasút 25,-. Károlyi Lajos vasút -, Orosz bankjegy 216,10. 4% os orosz kölcsön -, Török donányrészvény - Osztrák járdék 93,40. Magyar hitelbank -, Dynamit Trust -, Harpeni 181,10. Az irányzat szilárd.

Berlin, augusztus 16. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Esti forgalom. Növekedési magány aranyjárdék 90,10. Magyar koronajárdék 90,25. Osztrák hitelrészvény 208,75. Osztrák-magyar államvasút 138,75. Déli vasút 25,-. Északnyugati vasút 216,10. Elbavölgyi vasút -, Orosz bankjegy középüzem -, Buschthoradi -, Orosz bankjegy -, (Utolsó) Lombard - Hamburg, augusztus 16. (Zárlat.) 4 2/3% osztűzjárdék 96,20. 1860. sorsjegy 133,-. Déli vasút 25,05. 4% osztrák aranyjárdék 97,70. Osztrák hitelrészvény 208,80. Osztrák-magyar államvasút 138,80. Osztrák járdék 93,35. 4% osztrák aranyjárdék 96,10. Az irányzat esendes.

Frankfurt, augusztus 16. (Zárlat.) 4 2/3% osztűzjárdék 96,85. 4% osztrák aranyjárdék 98,-. Magyar koronajárdék 90,45. Osztrák-magyar bank 121,10. Déli vasút 25,-. Elbavölgyi vasút -, Londoni váltóár 204,72.

Bécsi bankjegyző 122,50. Villamos részvény 126,-. 8% os magyar aranykölcsön 77,30. 4 2/3% os osztűzjárdék 96,35. 4% os magyar aranyjárdék 98,05. Osztrák hitelrészvény 206,45. Osztrák-magyar államvasút 138,65. Északny. vasút -, Bécsi váltóár 84,38. Párisi váltóár 813,66. Unionbank -, Alpeisi bányarészvény 224,-. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, augusztus 16. (A Budapesti Napló tudósításának távirata.) Arólyamok jánárna. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 208,50. Osztrák-magyar államvasút 138,60. Déli vasút 25,-. Osztrák aranyjárdék -, Osztrák járdék -, Laura-kohó -, Harpeni -, Disconto 178,25. Alpeisi -, Bécsi bankjegyző -, Az irányzat szilárd.

Páris, augusztus 16. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút -, 4% osztrák aranyjárdék 98,40. Osztrák Länderbank -, 3% francia járdék 100,47. Ottonbank 532,-. 3 1/2% francia járdék 102,20. Alpeisi bányarészvény -, Déli vasút -, 4% osztrák aranyjárdék 96,55. Párisi bankrészvény 1068. Osztrák járdék 92,70. Francia törleszt. járdék 99,47. Osztrák földterem. részvény -, Török donányrészvény 314,-. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 16. A sertésüzlet irányzata kellemesebb. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) - fillérig. Oreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) - krajcárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 95-93- fillérig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 95-90 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 95-90 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm feletti súlyban) - krajcárig. Közép (páronként 240-280 kilogramm súlyban) - krajcárig. V. Szerbiai (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) - krajcárig. III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogramm feletti súlyban) - fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) - fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) - fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachel). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) - fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) - krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm feletti súlyban) 95-90 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 95-90 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 95-96 fillérig.

Napirend.

Naptár. Péntek, augusztus 17. - Római katolikus: Liberát apostol. - Protestáns: Liberát apostol. - Görög-órosz: (augusztus 4.) Efez. 7 gyer. - Zsidó: Ab. 22. - Nap két 4 óra 43 perccor. - Nyugszik 6 óra 51 perccor. - A hold két 10 óra 18 perccor este. - Nyugszik déli 12 óra 1 perccor. A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 órakor. Őfelsége a király 70-ik születés napja alkalmából este a főváros kiváltságosa. A nyári üversenyek IV. napja, kezdete délután 3 órakor. A katolikus nagygyűlés első napja a Vigadóban. Magyar Turista Egyesület kirándulása a Magas-Tátra. Indulás augusztus 17-én este 10 óra 40 perccor. A vereke József budapesti tanító háza közgyűlése. A főváros közgazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor az Ujvárosban. Az előzőszen országos bizottságának ülése. Nemzeti museum: Régiségnyitva nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. - Többi társai 1 korona beutóig melletti megtekinthető. (Országos Képtár az Akadémiában nyitva délelőtt 9-1 óráig. Magyar Kereskedelmi Museum a városligeti iparcsarnokban nyitva d. e. 9 órától 2-ig. Teknőtanú invarmuseum nyitva délelőtt 9 órától 11 óráig és délután 3-5-ig. Szabadalmi iktatór (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1 óráig. Közlekedési Museum a Városligetben, nyitva délelőtt 9-12 óráig és délután 3-5 óráig. A tanítói segélyegyletűlet országos bizottsági ülése délelőtt 9 órakor az Akadémiában. Földtani museum zárva. Nyilvános könyvtár zárva. Magyar Kereskedelmi Museum. Igazgatóság: VII. kerületi Kereskedelmi 20. szám alatt. Hivatalos orak: délelőtt 9-11 óráig délután 2 óráig. Tanakozó-osztály és Kereskedelmi szakbizottság: VII. kerület, Kereskedelmi 22. szám alatt. Hivatalos orak: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a bási-izari kiállítás (melyben az üzletvezetésűg árusításokai is eszközi) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi (kirendeltetésűg központi üzletvezetésűg Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 22. szám alatt.

Időjelzés.

A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. Budapest, augusztus 16. A légnemvási maximum lassan északkelet felé húzódik, míg a dékeleti depresszió a Baikal-térséget és Kiszán-án vesztelget. Egy depresszió van Spanyolország és déli Franciaország fölött. Az idő Európa északi felében derült és száraz, déli felében pedig borús és főleg dékeleten esős, viharos volt. A hőmérséklet Európaszerte feltűnően egyenletes és valamivel magasabb is lett. Nálunk az esőzés tegnap északon megszűnt és mára a Dunántútra, az Alföld nagyobb részére és Erdély egyes vidékeire terjedt ki. Az Alföld déli felében tegnap zivatarok voltak, amelyek helyenkint felhőszakadásszerű záporral jártak. A hőmérséklet emelkedőben van. Kilitás: Az eső szűnése, további derülés és melegobb idő várható.

* Az I-V. alatt jegyzett papírok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI-XVI. alatt jegyzetteké pedig darabonként koronánként.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NEPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Nyári szünet.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Péntek, 1900. augusztus hó 17-én.
Több mint királynő.
Színmű 5 felv. Irta E. Bergerat. Ford. Makó Lajos.
Kezdete 7 órakor

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Péntek, 1900. augusztus hó 17-én.
Feld Irén és Gál Gyula mint vendégek.
Dolly.
svéd színmű 3 felvonásban, dal és táncal. Irta
Christiernson Henrik. Ford. Szeredai Leo.
Kezdete 7 1/2 órakor.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnítás 1/28-kor. Az előadás kezdete 1/29-kor.
Ma nagy ünnepi előadás
Ő Felsége a király születésnapja alkalmával
Prológ és hódolat
az összes szerződött tagok közreműködésével.
Hatásos siker az augusztusi műsornak
Edler Gusztáv és György
a fenomenális tiroli énekespár
"Egy negyed óra az Alpesebben" című jelenetben.
Tokaji-négyes
magyar és orosz énekesek és táncosok
a híres Semmel-társulat volt tagjai.
Ugyint az összes művészek.
Jegyek elővetelben kaphatók Weiss A. dohány nagy-
lözsde, Károly-körút 26. és a Mulató nappali penz-
táránál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által esz-
költöztetik; a gépek Wüsto és Kupprecht gépgyá-
rosok által készítették.

FOLIES CAPRICE.

Ma nagy
ujdonsági estély!

Ujjonnan szerződött tagok:
Joie de Diaz,
nemzetközi énekesnő.
Lili de Vera,
szubrett.
Lina Lendvay,
excentrique.
Paula Palme,
chansonnét énekesnő.

Ella Sarkadi,
nemzetközi énekesnő.
Végül:

Hotel Narrenhaus.
Bohózat. Irta: **LEITNER H.**
Személyek:
Mr. Jackson, angol Steinhardt ur
Nelly, leánya Ferenczyné
Alfred Bassi, vőlegénye Fürst ur
Maurice, h. tolmács Rott ur
George, szobapincér egy párisi Schönberg ur
Babette, szobalány szállodában Schindlerné
Jean, házi szolgáló Echternn ur
Mad. Courbeau, szállodatulajd. Weissné
Rendőr-tisztviselő Pfeiffer ur
Egy bolti lány Bayer k. a.
Utasok. Történik egy párisi szállodában.

NEMETÁLFÖLDI KIRALYI CARRÉ-CIRKUSZ

Carré Miksa igazgató.
Ma és mindennap este 7 1/2 órakor:
nagy előadás.
Fellép **Mr. Jules Seeth** a világhírű
oroszlán-idomító
az ő kizárólag him oroszlánával, 20
a melyeket Menelik abessíniai kirá-
ly ajándékozott.
Azonkívül fellépnek az összes művészek és művésznők.
Felment helyárak: Egy páholy 4 személyre 10 frt; egy
páholyülés 2.50; egy zártszék vagy tribün-ülés 2 frt;
I. hely 1.20, II. hely 80 kr., karzati állóhely 40 kr.
Magyar kir. Államvasutak. Igazgatóság.
Hirdetmény.
A magy. kir. Államvasutak igazgatósága köz-
hírré teszi, hogy a bicske-székesfejérvár-sárbogárdi
vonal jelenlegi menetrendje f. évi augusztus 25-től
kezdve az alábbiak szerint fog módosulni.
Székesfejérvárról Bicskéig egy új vegyesvonat
helyezettik forgalomba, mely Székesfejérvárról a déli
vonalnak Nagy-Kanizsa felől közeledő személyro-
natához csatlakozólag reggel 4 óra 55 perckor fog
indulni és Bicskére 7 óra 37 perckor fog érkezni,
ahol Budapest és Komárom felé lesz csatlakozása.
A jelenleg Sárbogárdról reggel 6 óra 34 perckor
Bicskére induló vegyesvonat forgalma Székesfejér-
vár és Bicske között megszüntetjük.
A Sárbogárdról jelenleg déli 12 órakor Bicskére
induló vegyesvonat Sárbogárdról d. u. 1 órakor,
Székesfejérvárról d. u. 2 óra 55 perckor fog indulni
és Bicskére d. u. 3 óra 44 perckor fog érkezni, a
hol közvetlen csatlakozást talál Komárom és Buda-
pest felé.
A Bicskéről jelenleg reggel 5 óra 55 perckor
induló vonat 5 óra 51 perckor, a jelenleg este 6 óra
30 perckor induló vonat pedig 6 óra 25 perckor
fog indulni.
Budapest, 1900. évi auguszt. hó 10-én.
Az igazgatóság.
Utánnyomás nem díjaztatik.

ŐS-BUDAVÁRA.

Ma pénteken, auguszt. 17-én belépődj! 1 korona.
Ő Felsége 70-iki születésnapjának
előestéjén
nagy ünnepély.
Uj! Szencziócs! Uj!
Les DARTO
danse tourbillon, danse soleil.
Uj! Utolérhetetlen! Uj!
Továbbá a nagyszerű augusztusi műsor.
Méréselt árú jegyek a dohánytűszedékben.

Magyar kir. Államvasutak. ad 111319/CIL.
Hirdetmény.
(Kombinált vasuti és hajózási forgalom Pozsony-
Passaun át.)

A "Vasuti és közlekedési közlöny" f. évi július
hó 29-iki 90. számában megjelent 111319/CIL. számú
hirdetmény visszavonása mellett közhírré tesszük,
hogy a fenti forgalomban 1898. évi augusztus 1-től
érvényes 1. 2. és 3. számú füzetekben, az 1898. évi
augusztus 10-től érvényes 4. számú füzetekben a
Passautól nyugatra fekvő vasuti vonalokra nézve
foglat és alább részletesen megjelölt díjtételek f. évi
szeptember hó 1-étől kezdve csak tájékozással közölt
díjtételeknek tekintendők, és pedig:
a) Az 1. számú füzetben (Bajorországgal való
forgalom) a) csomóponti tábla (24—61. oldal), b)
részdíjtételek, valamint az "összesen" rovatban, to-
vábbá ugyanezen füzet 63—68. oldalán foglat helyi
érdekű vasutak tételei;
b) a 2. számú füzetben (Dél- és Észak-Németországgal való
forgalom), a 24—31. oldalán foglat b) csomóponti
díjtételek;
c) a 3. számú füzetben (Lindau és Vorarlberg-
gel való forgalom) a 24. oldalán foglat b) csomó-
ponti tábla tételei s végül
d) a 4. számú füzetben (Svájcjal való forgalom)
az a) csomóponti tábla 17—22. oldalán foglat c)
részdíjtételek és az "összesen" rovatban foglat tetele-
k, valamint ugyanezen füzet (23—34. oldal)
b) csomóponti tábla tételei.
Az említett díjszabási füzetekben Passautól
nyugatra fekvő vasuti vonalokra szóló díjszabási
határozmányok hasonlóképp csak tájékozással közöl-
teteknek tekintendők.
Egyidejűleg azonban közöltük, hogy a fenti
módosítások által a feladási állomástól a rendelési
állomáig szóló eddigi díjszabások általánosságban
egyelőre változatlanul nem szenvednek.
A kérdéses díjszabások egy mint eddig, csakis
a magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársas-
ság és a délnémet Duna gőzhajózási társaság hajó-
ival továbbított küldeményekre birnak érvényleny.
Budapest, 1900. augusztus hó 11-én.
A magyar kir. Államvasutak igazgatósága
a részes hajózási vállalatok nevében is.
Utánnyomás nem díjaztatik.

Ügynökök,
Kik az 1898. évi
XXXI. t.-c. értelmében sorjegy-
eknek részleteitől
való elindásával már
foglatok, ilyen
mínőségben, mag-
gasz árúkkal
később esetleg
szétszállás
telnek.
Fleissig Sándor
bank- és váltó-dal.
Budapest, VII., Er-
zsébet-körút 2.

Várkonyi Dezső
Szegény legények.
A régi betyár roman-
tikából való néhány el-
beszélés és, amelyet a
régí újságírók gardájának
ezen tehetséges tagja
gyönyörű hamisítatlanul
magyar nyelven annyi
közvetlenséggel írt meg,
hogy igen élvezetes ol-
vasmányul szolgál. Ara 2
korona, bérmentes kül-
dással — a pénz előzetes
beküldése esetén 2 kor.
20 fillér. Kapható a "Buda-
pesti Napló" kiadóhiva-
talában József-körút 18.

CRÈME DE FANCHON
a 3 sziv véd-
jeggyel.
Kétféle frissen és
szépség arcraim. Leg-
jobb a világon!
Arztalmatlan!
Zsírmentes!
Kis tégely 1 K. Nagy tégely 2 K.
Főraktár:
"URSITS" győgygyár.
Budapest, Rákóczi-utca 5.
Végre 20 fillér
olcsóbb beki-
dés utána
frankó.

Stern, Merkel és társai

Budapest, VI., Szerecsen-utca 35. sz.
Bronz csillár-gyár
légszesz és villamvilágításhoz.
Templesillárok minden stílusban.
Dus raktár a LEGOLCSÓBB GYÁRI ÁRAK
mellett. — Villamos világítási berendezések és villa-
mos erőátvitel.
Katalógus és költségvetés díjtalan.

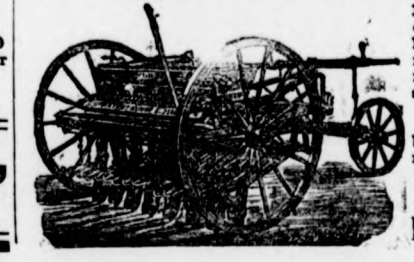
1900. párisi nemzetközi kiállítási jury-tag.

KÜHNE E. gazdasági gépgyára Mosonmagyaróvár (Alakult 1858.)

ajánlja a jelenlegi időnyre: rostált, magtárszelelt és kon-
kolyválasztókat. — Uj! „Diadal”-rosta és Kayser-féle
centrifugális gabonaosztályozó.

Hírmeves „HUNGÁRIA DRILL” merítő rendszer,
sorvetőit: „MOSONI DRILL” tolvető rendszer,
„JUBILEUM DRILL” kigazdálnak.

Legjobb Sack-rendszer
ekéit, egyes, kettős és
hármás ekéit, a lúdas és
rondíval kedvelt Laack-
féle boronált, rétre és
szántóföldre és hengereit.
A szüreti időnyre:
borsajtót különböző
nagyágban és szőlő-
szőlő legjobb minőségben.
Főraktár:
Budapest, VI. Váci-körút 57.

TARCSA GYÖGYFÜRDŐ,
Vasvármegyében.
Glaubersó-tartalmú szénsavdús vasforrások.
A legrövidebb úton a fürdőigazgatósághoz Tarcsára
intérendők. Posta és távírtelep helytlen. Vasuti álló-
mas, Felső-Eő, a szombathely-pinkafői vonalon, honnan
30 percrenyire (6-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést ké-
nyelmes bér- és társasokocsi (omnibusok) tartják fenn;
egy személyes bérkocsi ára 4 korona 60 fillér, társas-
kocsi egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kales-
nál Szombathely és Felső-Eő között.

Világkiállítás Párisban

Csupán 360 koronába kerül: Oda és visszautazás
BUDAPEST—PÁRIS.
II. osztályú gyorsvonattal. Teljes 10 nap tartózkodás, lakás
külön szobával
ellátás és naponta belépti jegy a kiállítás területére és 10.000
koronára balesetbiztosítás. Kalesz Párisról. Minden utazó már
az utazás előtt kapja utalványát a külön szobára Párisban.
Technikai vezetés: Thos Cook & Son világutazási iroda.
Jegyek kizárólag
FUCHS H. váltóházánál,
Budapest IV., Keoskeméti-utca 1. kaphatók.
Prospektus ingyen és bérmentve.

